АГУУЛГА

Бүлэг 1. Төслийн товч танилцуулга 4

2.2. Компанийн үйл ажиллагааны товч танилцуулга 6
2.2.1. Гэрээт нийлүүлэгчийн танилцуулга 6

2.2.2. Үндсэн хэрэглэгчид 7

2.2.3. Ажиллах боловсон хүчин 8

2.2.4. Дэд бүтцийн байгууламж, төлөвлөлтийн шийдэл 8

2.3. Агуулахад хадгалах бүтээгдэхүүний танилцуулга, нэр төрөл, тоо хэмжээ химийн нэгдэл агуулсан 9
2.3.1. Бүтээгдэхүүний танилцуулга 9

2.3.2. Импортлох бодисын нэр төрөл, хэмжээ 9

2.3.3. Бүтээгдэхүүний зориулалт, давуу тал 13

2.3.4. Химийн бодисын тээвэрлэлт 20

2.4. Химийн бодисын агуулах, хадгалалтын нөхцөл 20
2.4.1. Химийн бодисын агуулах, хүчин чадал 20

2.4.2. Химийн бодисын агуулахын дүгнэлт 24

2.5. Хог хаягдал 24

Бүлэг 2. Төсөл хэрэгжиж буй нутгийн байгаль орчин, нийгэм-эдийн засгийн төлөв байдлын товч танилцуулга 28

Төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөлөл, буруулах арга зам 29

Бүлэг 3. Төслийн гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөллийн товч тодорхойлолт .. 31

3.1 Төслөөс агаарын чанарт үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөлөл 31
3.2. Төслөөс усны чанарт үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөлөл 33
3.3. Төслөөс хөрсөн бүрхэвчид үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөлөл 35
3.4. Төслөөс ургамалан нөмрөгт үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөлөл 36
3.5. Хүний эрүүл мэндэд үзүүлэх гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөлөл, үнэлгээ 38

Бүлэг 4. Байгаль орчны менежментийн тухайн жилийн төлөвлөгөөний гол зорилт 40

Бүлэг 5. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө 41

БҮЛЭГ 6. Тэрбум мод үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд 44

Бүлэг 7. Орчны тохижилт ногоон байгууламжийн арга хэмжээ 45

Бүлэг 8. Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө 47

Бүлэг 9. Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө 48

Бүлэг 10. Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө 50

Бүлэг 11. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр 52

Байгаль орчны менежментийн 2026 оны төлөвлөгөөний нэгдсэн төсөв, дүгнэлт 55

Хүснэгтийн жагсаалт

Хүснэгт 1. Талбайн байршлын координат 5
Хүснэгт 2. Химийн бодисын агуулахад хадгалах, худалдаалах бодисын жагсаалт 9
Хүснэгт 3. Бүтээгдэхүүний үндсэн мэдээлэл 13
Хүснэгт 4. Химийн бодисын хуванцар сав, боодлын жилд гарах хэмжээ.....25
Хүснэгт 5. Агаарын чанарт нөлөөлөх байдлын үнэлгээ 31
Хүснэгт 6. Усны нөөц, чанарт нөлөөлөх байдлын үнэлгээ.....34
Хүснэгт 7. Төслийн үйл ажиллагаанаас хөрсөн бүрхэвчинд нөлөөлөх нөлөөлөл 35
Хүснэгт 8. Ургамалжилтын зүйлийн бүрэлдэхүүн, 2024.12.21 37
Хүснэгт 9. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө.....41
Хүснэгт 10. Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө 44
Хүснэгт 11. Ногоон байгууламж төлөвлөлтийн зардал 47
Хүснэгт 11. Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө 48
Хүснэгт 12. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө.....50
Хүснэгт 13. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр.....53
Хүснэгт 14. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нэгдсэн хүснэгт 55

Зургийн жагсаалт

Зураг 1. Төсөл хэрэгжих талбайн байршил..... 6
Зураг 2. Харилцагч байгууллагууд 8
Зураг 3. Дроны өндрийн зураг 21
Зураг 4. Агуулахын доторх харагдах байдал 21
Зураг 5. Агуулахын ерөнхий байдал 22
Зураг 6. Агуулахын гадна талбайг бетонон хучилттай болгосон байдал 23
Зураг 7. Агуулахын гадна талбайг тойруулан бетонон хашлага хийсэн байдал.....23

БҮЛЭГ 1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр: "Майнс АП" ХХК

Төсөл хэрэгжүүлэгчийн регистрийн дугаар: 5325153

Төслийн нэр: Химийн бодисын агуулах, тос, тосолгооны материал импортлох, хадгалах, худалдаалах төсөл

Төсөл хэрэгжүүлэгчийн хаяг: Улаанбаатар 17011, Хан Уул-15, Дөрвөн улирлын цэцэрлэг, Моннис бюлдинг, 5-р давхар, "Майнс Ап" ХХК

Холбоо барих утас: 99110097, 99077308, 11320271

Төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэр, байршил: Улаанбаатар хотын Баянгол дүүргийн 20-р хорооны нутаг дэвсгэр, ДЦС IV-ын хойд талд байрлах "Эрчим Концерн"-ийн түрээсийн байранд хэрэгжинэ.

Төслийн хүчин чадал, товч тодорхойлолт

Тус компани нь франц, Сингапур улсаас нэр бүхий 22 төрлийн сав баглаа боодол бүхий 12 төрлийн химийн бодис агуулсан 17 төрлийн бараа бүтээгдэхүүнийг жилд дунджаар 797.6 тн-ыг импортлон зориулалтын агуулахад хадгалах ба гэрээлэгч байгууллагад хуваарийн дагуу худалдаална. Тус байгууллагын нийлүүлж буй бүтээгдэхүүний ихэнх хэсэг нь уул уурхайн тоног төхөөрөмжид ашиглагддаг тул үндсэн харилцагчид нь Монгол Улсад тэргүүлэгч "Оюу Толгой" ХХК, "Тийсс Монгол" ХХК, “Саусгоби Сэндс” ХХК, “Моннис Майнинг Эквьюпмент" ХХК, “ТТ Жэй Ви Си Өү" ХХК, Эрдэнэт үйлдвэр, МАК зэрэг уул уурхайн томоохон төслүүд байдаг.

Химийн бодисын агуулахын байр нь бетонон ханатай 1 давхар байр бөгөөд зоорьгүй, газардуулга, аянга зайлуулагчтай, байгалийн гэрэлтүүлэгтэй, агаар сэлгэх механик системтэй, бохир, цэвэр ус, дулаан төвийн шугамд холбогдсон, бетонон хашаатай, 24 цагийн харуул хамгаалалттай.

Химийн бодисын агуулах нь нийт 3200 м² талбайтай, 2700 м² гадна задгай талбайтай, 800 м² ISO танкны талбайтай бөгөөд хүн ам бага суурьшсан хороолол, усан сан бүхий газар, үер, усны аманд байрлаагүй, зэргэлдээх барилга байгууламжаас 500 м зайтай хийгдсэн.

Химийн бодисын агуулах нь нийт дотор болон гадна 6700 м² талбайтай, нэг дор 20000 тн химийн нэгдэл агуулсан бүтээгдэхүүн хадгалах багтаамжтай ба хадгалж буй химийн бодисыг худалдаалах, сэлгэх хүчин чадлаар тооцвол жилд 150000 тн бодис хадгалах хүчин чадалтай. Агуулахад үндсэн ажилтнаар 7 хүн тогтмол ажиллана.

Химийн бодисын агуулах нь үерийн усны далан суваг шуудуутай, автомат агааржуулалтын 4 системтэй, анхны тусламжийн хайрцаг, нүд угаах шингэн байрлуулсан "Химийн хорт болон аюултай бодисын шошго, анхааруулах тэмдэг. MNS 5029:2011"-д заасан анхааруулах тэмдэг, дохио үг, аюулын тэмдэглэгээг агуулахын гадна болон дотор байрлуулсан.

"Майнс Ап" ХХК-ийн химийн бодис хадгалах агуулахын байр нь Мэргэжлийн хяналтын газрын Улсын байцаагчийн дүгнэлтээр "Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай" хуулийн 10 дугаар

зүйлийн 10.2 дахь хэсгийн заалт, “Хөдөлмөрийн эрүүл ахуй. Химийн хорт болон аюултай бодисын бүтээгдэхүүний агуулах ерөнхий шаардлага" MNS 6458:2014 стандартын шаардлагыг хангаж байна хэмээн дүгнэсэн.

Газар ашиглах, эзэмших шийдвэр: Нийслэлийн Засаг даргын 2021 оны 07 дугаар сарын 22-ний өдрийн А/571 тоот захирамж

Газар эзэмших эрхийн гэрчилгээний дугаар: 0232749

Талбайн хэмжээ /м²/: 58714 м²

Хүснэгт 1. Талбайн байршлын координат

№	X	Y
1	5308692.61	634254.62
2	5308701.71	634266.32
3	5308707.94	634480.6
4	5308683.02	634482.62
5	5308684.05	634504.18
6	5308459.08	634525.26
7	5308472.78	634334.06
8	5308469.06	634333.39
9	5308466.61	634278.44

Тус компанийн үйл ажиллагаа явуулах объект нь "Эрчим концерн” ХХК-ийн эзэмшилд байдаг бөгөөд Аж ахуйн нэгж байгууллагын газар эзэмших эрхийн гэрчилгээ /№ 0232749 тоот/-г Баянгол дүүргийн Засаг даргын 2012 оны 1 дүгээр сарын 02-ны өдрийн А/38 тоот шийдвэрийг үндэслэн, нэгж талбарын 168023/0057 дугаар бүхий 58714 м² талбайг 2012 оны 2 дугаар сарын 03-ны өдөр авсан байна Аж ахуйн нэгж, байгууллагын газар эзэмших гэрчилгээний хуулбарыг хавсаргав/.

Тус компанийн үйл ажиллагаа явуулах объект нь "Эрчим концерн" ХХК-ийн эзэмшилд байдаг бөгөөд Аж ахуйн нэгж байгууллагын газар эзэмших эрхийн гэрчилгээ /№ 0232749 тоот/-г Баянгол дүүргийн Засаг даргын 2012 оны 1 дүгээр сарын 02-ны өдрийн А/38 тоот шийдвэрийг үндэслэн,

нэгж талбарын 168023/0057 дугаар бүхий 58714 м² талбайг 2012 оны 2 дугаар сарын 03-ны өдөр авсан байна Аж ахуйн нэгж, байгууллагын газар эзэмших гэрчилгээний хуулбарыг хавсаргав/.

Зураг 1. Төсөл хэрэгжих талбайн байршил

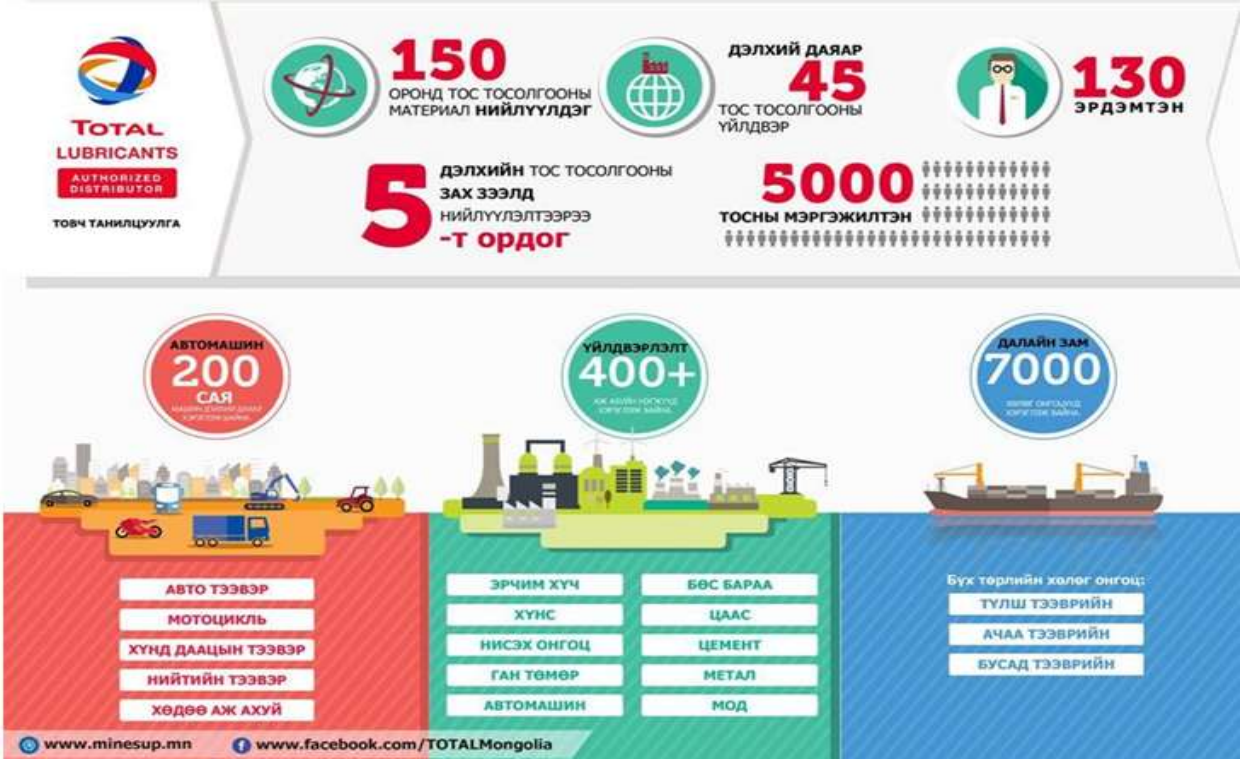

2.2. Компанийн үйл ажиллагааны товч танилцуулга

"Майнс Ап" ХХК нь “Моннис” групп компанийн салбар компани бөгөөд уул уурхай, барилга, дэд бүтцийн томоохон төслүүдтэй хамтран ажиллаж, тэдгээрт дэвшилтэт технологи, техник тоног төхөөрөмжийг нийлүүлэн ажиллах чиглэлээр 2009 онд байгуулагдсан. Байгуулагдсан цагаасаа эхлэн дэлхийд чанараараа тэргүүлдэг АНУ-ын Goodyear брэндийн туузан дамжуулагч, Xylem брэндийн усны насос, Тотал брэндийн тос, тосолгооны материал, Clemcorp Australia брэндийн гүний уурхайн агааржуулалтын сэнс, Schindler брэндийн цахилгаан шат болон урсдаг шат, Okamura брэндийн тавилга зэрэг бүтээгдэхүүнийг Монгол Улсын зах зээлд албан ёсоор нийлүүлдэг байна.

2.2.1. Гэрээт нийлүүлэгчийн танилцуулга

Тус компани нь Монгол Улсад албан ёсны дистрибьюторын эрхтэйгээр Францын Тотал брэндтэй хамтран ажилладаг. Энэхүү брэнд нь дэлхийд газрын тос ба эрчим хүчний салбарын 6 тэргүүлэгч корпорацийн нэг бөгөөд Ази Номхон Далайн бүсэд уул уурхай, үйлдвэрлэлийн салбарт зах зээлийн хэмжээгээрээ тэргүүлдэг. Мөн түүнчлэн, уг брэндийн тос, тосолгооны материал нь хорт хий бага ялгаруулах нано-технологийг /Low-SAPS/ бүтээгдэхүүндээ шингээсэн байдгаараа онцлог байдаг байна.

2.2.2. Үндсэн хэрэглэгчид

Тус байгууллагын нийлүүлж буй бүтээгдэхүүний ихэнх хэсэг нь уул уурхайн тоног төхөөрөмжид ашиглагддаг тул үндсэн харилцагчид нь Монгол Улсад тэргүүлэгч “Оюу Толгой” ХХК, “Тийсс Монгол” ХХК, “Саусгоби Сэндс” ХХК, “Моннис Майнинг Эквьюпмент” ХХК, “ТТ Жэй Ви Си Өү” ХХК, Эрдэнэт үйлдвэр, МАК зэрэг уул уурхайн томоохон төслүүд байдаг.

Зураг 2. Харилцагч байгууллагууд

2.2.3. Ажиллах боловсон хүчин

"Майнс Ап" ХХК нь нийт 21 ажилтантай бөгөөд тэдгээрээс агуулахын төсөлд 7 ажилтан ажилладаг. Үүнд:

1. Ханган нийлүүлэлтийн менежер – 1
2. Ложистик, үйл ажиллагааны менежер – 1
3. Төлөвлөгч 1
4. Гаалийн баталгаат агуулахын ажилтан – 2
5. Агуулахын ажилтан – 1
6. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал хариуцсан мэргэжилтэн 1 тус тус байна.

2.2.4. Дэд бүтцийн байгууламж, төлөвлөлтийн шийдэл

Зам холбоо, дэд бүтэц. Төслийн талбай нь Улаанбаатар хотын үйлдвэрийн баруун бүсэд ДЦТС-4 хойд талд дэд бүтэц сайн хөгжсөн, хатуу хучилттай замаар холбогдсон газар оршдог. Төслийн талбайд Дулааны цахилгаан станцын суурин тоног төхөөрөмжийг засварлах, сэргээх үйлчилгээг хийдэг байсан хуучин үйлдвэр байршдаг.Цахилгаан хангамж. Төслийн байгууламжийн цахилгаан хангамжийг ДЦТС-4 ТӨХК-н шугамаас шууд татан авдаг.

Усан хангамж ба дулаан хангамж. Төсөл хэрэгжүүлэх түрээсийн байгууламж нь дэд бүтцийн шугамд бүрэн холбогдсон тул төвийн дулааны сүлжээ, цэвэр усны хангамж болон төвлөрсөн ариутгах татуургын нэгдсэн шугам сүлжээнд холбогдсон.

Холбоо харилцаа. Төслийн талбай нь интернэт сүлжээ болон утасны шугам сүлжээнд холбогдсон тул Монгол Улсад үйл ажиллагаа явуулж буй бүх үүрэн телефон оператор компанийн сүлжээ ашиглах бүрэн боломжтой.

2.3. Агуулахад хадгалах бүтээгдэхүүний танилцуулга, нэр төрөл, тоо хэмжээ химийн нэгдэл агуулсан

2.3.1. Бүтээгдэхүүний танилцуулга

Тус компани нь өнөөдрийн байдлаар Монгол улсын зах зээлд 80 орчим төрлийн тос, тосолгооны материал нийлүүлж байгаа бөгөөд эдгээрээс уул уурхайн тоног төхөөрөмжид ашиглагдах нэр бүхий 22 төрлийн бүтээгдэхүүн нь "Химийн хортой буюу аюултай бодис"-ын ангилалд багтаж байна. Иймд эдгээр бүтээгдэхүүний нөөцийг бүрдүүлэх зорилгоор химийн бодис хадгалахад зориулагдсан Монгол улсын "Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай" хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.2 дахь хэсгийн заалт "Хөдөлмөрийн эрүүл ахуй. Химийн хорт болон аюултай бодисын бүтээгдэхүүний агуулах ерөнхий шаардлага" MNS 6458:2014 стандарт болон бусад олон улсын стандартын шаардлагуудыг бүрэн хангасан агуулахад хадгалан уул уурхайн төслүүдэд нийлүүлнэ.

2.3.2. Импортлох бодисын нэр төрөл, хэмжээ

Франц улсын Тотал брэндийн нэр бүхий 22 төрлийн сав баглаа боодол бүхий 12 төрлийн химийн бодис агуулсан 17 төрлийн бараа бүтээгдэхүүнийг импортлон агуулахад түр хадгалах, харилцагч төслүүдийн хэрэглээнд үндэслэн жилд дунджаар 797.6 тн-ыг импортлон нийлүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Хүснэгт 2. Химийн бодисын агуулахад хадгалах, худалдаалах бодисын жагсаалт

№	Монгол нэршил	Олон улсын нэршил	Хилийн боомт	Импорт лох улс	CAS дугаар	Савлагаа ны төрөл	HS code	Импорт лох хэмжээ, тн/жил
1.	Дизель хөдөлгүүрийн хорт бодисыг бууруулагч /Шээгийн усан уусмал/	Total Adblue	Алтанбулаг Замын-Үүд Гашуун сухайт	Франц Сингапур	7664-41-7 IBC	Хуванцар сав /1 Тн/	3102.10.00	150
2.	Хөргөлтийн шингэн/Хөлдөлтөөс хамгаалах бэлдмэл/	Total Coolelf Auto Supra -37°C	Алтанбулаг Замын-Үүд Гашуун сухайт	Франц Сингапур	107-21-1 19766-89-3 IBC	Хуванцар сав /1 Тн/	3820.00.00	15
3.	Хөргөлтийн шингэн/Хөлдөлтөөс	Total Coolelf Auto	Алтанбулаг Замын-Үүд	Франц Сингапур	107-21-1 19766-89-3	Хуванцар сав, 5 литр	3820.00.00	5

	хамгаалах бэлдмэл/	Supra -37°C	Гашуун сухайт					
4.	Хөргөлтийн шингэн/Хөлдөлтөөс хамгаалах бэлдмэл/	Total Coolelf Auto Supra -50°C	Алтанбулаг Замын-Үүд Гашуун сухайт	Франц Сингапур	107-21-1 19766-89-3 IBC	Хуванцар сав /1 Тн/	3820.00.00	15
5.	Хөргөлтийн шингэн/Хөлдөлтөөс хамгаалах бэлдмэл/	Total Coolelf Auto Supra -50°C	Алтанбулаг Замын-Үүд Гашуун сухайт	Франц Сингапур	107-21-1 19766-89-3	Хуванцар сав, 5 литр, 4 литр, 1 литр	3820.00.00	5
6.	Тосолгооны бэлдмэл	CARTER SH 320	Алтанбулаг Замын-Үүд Гашуун сухайт	Франц Сингапур	-	IBC /Хуванцар сав /1 Тн	3403.19.00	60
7.	Тосолгооны бэлдмэл	CARTER SH 320	Алтанбулаг Замын-Үүд Гашуун сухайт	Франц Сингапур	-	Төмөр торх /208литр/	3403.19.00	22
8.	Тосолгооны бэлдмэл	CARTER SH 680	Алтанбулаг Замын-Үүд Гашуун сухайт	Франц Сингапур	-	Төмөр торх /208литр/	3403.19.00	20
9.	Тосолгооны бэлдмэл	CARTER SH 220	Алтанбулаг Замын-Үүд Гашуун сухайт	Франц Сингапур	-	Төмөр торх /208литр/	3403.19.00	40
10.	Тосолгооны бэлдмэл	CARTER SH 150	Алтанбулаг Замын-Үүд Гашуун сухайт	Франц Сингапур	-	Төмөр торх /208литр/	3403.19.00	10

11.	Тосолгооны бэлдмэл	Dacnis SH 32	Алтанбулаг Замын-Үүд Гашуун сухайт	Франц Сингапур	-	Төмөр торх /208литр/	3403.99.00	36
12.	Тосолгооны бэлдмэл	Dacnis SH 32	Алтанбулаг Замын-Үүд Гашуун сухайт	Франц Сингапур	-	Хуванцар сав /20 литр/	3403.99.00	1
13.	Тосолгооны бэлдмэл	Dacnis SH 68	Алтанбулаг Замын-Үүд Гашуун сухайт	Франц Сингапур	-	Хуванцар сав /20 литр/	3403.99.00	2
14.	Тосолгооны бэлдмэл	Dacnis SH 46	Алтанбулаг Замын-Үүд Гашуун сухайт	Франц Сингапур	-	Төмөр торх /208литр/	3403.99.00	2.2
15.	Тосолгооны бэлдмэл	Dacnis SH 46	Алтанбулаг Замын-Үүд Гашуун сухайт	Франц Сингапур	-	Хуванцар сав /20 литр/	3403.99.00	1
16.	Гидрийн тос	Hyfransafe HFDU 68	Алтанбулаг Замын-Үүд Гашуун сухайт	Франц Сингапур	125643-61-0 110-25-8 IBC	Хуванцар сав /1 Тн/	3819.00.00	360
17.	Гидрийн тос	Dynatrans GEA 680	Алтанбулаг Замын-Үүд Гашуун сухайт	Франц Сингапур	IBC Хуванцар сав /1 Тн/		3403.19.00	36

18.	Тослох материал	Bioadhesive Plus	Алтанбулаг Замын-Үүд Гашуун сухайт	Франц Сингапур	Төмөр торх /18 литр/		3403.19.00	12.5
19.	Тоормосны шингэн	HBF4	Алтанбулаг Замын-Үүд Гашуун сухайт	Франц Сингапур	110-97-4 143-22-6 112-34-5 111-46-6 111-77-3	Хуванцар сав /0.5 литр/	3819.00.00	0.3
20.	Тослох материал	Multis complex SHD	Алтанбулаг Замын-Үүд Гашуун сухайт	Франц Сингапур	68649-42-3 64743-00-6	Хуванцар сав /20 литр/,/0.4 мл/	3403.99.00	2.5
21.	Бензин цацагчийг цэвэрлэгч	Injection system cleaner gas	Алтанбулаг Замын-Үүд Гашуун сухайт	Франц Сингапур	64742-47-8	Хуванцар сав/0.25 литр/	3811.90.00	1
22.	Шүршдэг тослох материал	Copal spray	Алтанбулаг Замын-Үүд Гашуун сухайт	Франц Сингапур	64742-48-9	Хуванцар сав /0.4 литр	3403.19.00	1.1
Нийт								797.6

Химийн бодисын агуулахад хадгалах, худалдаалахаар төлөвлөж буй нэр бүхий 22 төрлийн “Химийн хортой болон аюултай бодисын эрсдэлийн үнэлгээ”-г тайлангийн 5 дугаар бүлэгт дэлгэрэнгүй тусгав.

Улаанбаатар хотын Баянгол дүүргийн 20-р хорооны нутаг дэвсгэрт байрлах “Майнс Ап” ХХК-ийн “химийн бодисын агуулах, тос тосолгооны Материал импортлох, хадгалах, худалдаалах төслийн 2026 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө	**2026 он**

2.3.3. Бүтээгдэхүүний зориулалт, давуу тал

Хүснэгт 3. Бүтээгдэхүүний үндсэн мэдээлэл

№	Монгол нэршил	Нэр	Хэрэглээ ба зориулалт	Давуу тал	Зураг
1.	Дизель хөдөлгүүрийн хорт бодисыг бууруулагч	Total Adblue AdBlue	химийн бүтээгдэхүүнийг хамтран ажиллагч байгууллагад нийлүүлэхээр төлөвлөөд байгаа бөгөөд тус “AdBlue” бүтээгдэхүүн нь олон улсын худалдаанд нэрлэгддэг автомашинаас ялгарах хортой хийг бууруулах зориулалттай үйлдвэрлэсэн шингэн төлөвийн бүтээгдэхүүн юм.	Энэ бүтээгдэхүүн нь дээд зэргийн цэвэр мочевин (32.5%)-ийг тусгайлан эрдэсгүйжүүлсэн ус (67.5%)-нд уусган онцгой цэвэр нөхцөлд үйлдвэрлэж, “SCR (Selective catalytic reduction)” хэмээх сонгомол үйлчилгээтэй катализаторт хувиргагч систем бүхий дизелийн хөдөлгүүрт нэмэгдэл ажлын шингэнээр хэрэглэн автомашинаас агаарт ялгарах хортой хийн хэмжээг бууруулах зорилгоор гарган авсан хамгийн сайн үр дүн өгсөн шингэн бодис юм. Энэ бүтээгдэхүүнийг дизель хөдөлгүүртэй автомашины “SCR систем”-д ангижруулагч урвалж болгон ашиглаж азотын ислийн хортой хийг хоргүйжүүлэх технологид нэвтрүүлснээр “Euro IV” ба “Euro V” экологийн норматив заасан автомашинаас гарах хортой азотын ислүүдийн агаарт ялгаруулах хамгийн доод хэмжээнд хүртэл бууруулах боломж болгодог.	

2.	Антифриз /хөргөлтийн шингэн/	Total Coolelf Auto Supra - 370C Total Coolelf Auto Supra - 50°C	Бүтээгдэхүүн нь моноэтилен гликол ба органик зэврэлтийг дарангуйлагч дээр суурилсан "маш удаан эдэлгээтэй" хөргөлтийн шингэн. Силикат, фосфат, хромат, нитрит, бор агуулаагүй. Автомашин, фургон, ачааны машин, автобус, барилгын машин, хөдөө аж ахуйн тракторын бүх төрлийн шаталтат хөдөлгүүрийн хөргөлтийн системд ашиглах боломжтой хөргөлтийн шингэний цувралын шилдэг бүтээгдэхүүн.	✓ Бүх жилийн турш хамгаалалт ✓ насан туршдаа ✓ Хэрэглэхэд бэлэн бүтээгдэхүүн ✓ Олон төрлийн материалын нийцтэй байдал ✓ Металл зэврэлтээс маш удаан хугацаанд хамгаална ✓ Хамгийн их дулаан дамжуулалт	

3.	Тосолгоо ны бэлдмэл	CARTER SH 320, 680, 220, 150 Dacnis SH 32, 68, 46 TOTAL	CARTER SH нь автомашины хаалттай араа, холхивчийг оновчтой тослох, маш хүнд нөхцөлд элэгдэл, хэт даралтын эсрэг хамгаалах зорилгоор бүтээгдсэн. о Налуу ба салаа араа о Хорхойн араа о Ачаалал ихтэй холхивч, араа холбох хэрэгсэл.	✓ Хэт их даралтын гүйцэтгэл: өндөр ачаалал, бичил цооролтоос хамгаална. ✓ Байгалийн наалдамхай байдлын маш өндөр индекс (тогтвортой байдал) ба үрэлтийн бага коэффициент нь ашигт малтмалын тос тосолгооны материалтай харьцуулахад эрчим хүчийг 4% хүртэл хэмнэдэг. ✓ Маш бага цутгах цэг: маш бага температурт ажиллах. ✓ Исэлдэлтэд маш сайн тэсвэртэй: өндөр температурт ажиллах, ашиглалтын хугацаа 2-4 дахин нэмэгддэг. ✓ Зэс агуулсан лац, металлтай тохирно.	

4.	Гидрийн тос	Hyfransafe HFDU 68 Dynatrans GEA 680	HYDRANSAFE HFDU 68 нь эфирийн суурьтай, өндөр үзүүлэлттэй, галд тэсвэртэй гидравлик шингэн юм. HYDRANSAFE HFDU 68 нь төмөр, гангийн үйлдвэр (коксжих үйлдвэр, тэсэлгээний зуух, тасралтгүй цутгах үйлдвэр), уурхай гэх мэт галын эрсдэлтэй газарт ажилладаг гидравлик төхөөрөмжид зориулагдсан. HYDRANSAFEHFDU 68-ийг ашиглах нь дөл, хайлах процессын хэсэг, цахилгааны шүүгээний ойролцоо хоолой хагарах, гоожиж газрын тосны манан үүсэх үед ашигт малтмалын тос хэрэглэх ноцтой эрсдлийг бууруулдаг. HYDRANSAFE HFDU 68-ийг далайн эрэг, уурхай зэрэг ус бохирдох магадлалтай үед хэрэглэхийг зөвлөж байна.	✓ Галд тэсвэртэй шинж чанар нь онцгой тосолгооны шинж чанартай холбоотой бөгөөд энэ нь элэгдлийг мэдэгдэхүйц бууруулж, улмаар гидравлик эд ангиудын ашиглалтын хугацааг уртасгадаг. ✓ Галын цэг өндөр, аяндаа гал асаах өндөр температур. ✓ Бага асгах цэг нь бага температурт сайн гүйцэтгэлийг хангадаг. ✓ Байгалийн маш өндөр наалдамхай байдлын индекс нь шингэнийг хэрэглэх температурын хязгаарт байнга зохицсон зуурамтгай чанарыг баталгаажуулдаг. ✓ Гидравлик хэлхээг бүрдүүлдэг хар ба өнгөт металлуудтай харьцуулахад маш сайн зэврэлтээс хамгаалах шинж чанартай. ✓ Маш сайн исэлдэлтийн тогтвортой байдал: ашиглалтын хугацааг нэмэгдүүлсэн. ✓ Бүтээгдэхүүн нь эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй. ✓ Ашиглалтын хамгийн дээд температур 120°C байна. ✓ Биологийн хувьд задардаг.	

5.	Тослох материал	Bioadhesive Plus	Хэрэглээ + BIO ADHESIVE PLUS нь температур, чийгшлийн хүнд нөхцөлд тосолгооны материалыг даван туулахад зориулагдсан. + BIO ADHESIVE PLUS нь металл кабель, төмөр татлага, эргүүлэгийг тослох зориулалттай тусгайлан бүтээгдсэн наалдамхай бодис юм. + BIO ADHESIVE PLUS нь хүрээлэн буй орчны хязгаарлалттай нөхцөлд нэг удаа тослох зориулалттай. + BIO ADHESIVE PLUS нь сойз эсвэл өөр өөр хэрэглэгдэхүүнээр гараар хялбархан түрхдэг.	Онцлог болон давуу талууд + BIO ADHESIVE PLUS шинэлэг томьёоны ачаар далайн тусгай хэрэглээний илүү хатуу шаардлагыг хангадаг. + Төмөр татлага, кабельд маш сайн наалддаг. + Усанд тэсвэртэй, зэврэлтээс хамгаалах гайхалтай шинж чанарууд. + BIO ADHESIVE PLUS нь хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд сөрөг нөлөө үзүүлэх хар тугалга, хүнд металл агуулаагүй. + BIO ADHESIVE PLUS нь эцсийн эцэст био задрах чадвартай (OECD 301B > 60%). + Ихэнх уламжлалт тостой холино.	
6.		Тоормосны шингэн	HBF4 Синтетик шингэн.Тоормосны системд байнга нэмэгдэж буй температурт тохируулсан маш өндөр хуурай ба нойтон буцалгах цэгүүд нь "уур түгжих"-ээс сэргийлдэг. Чийг шингээхэд тэсвэртэй. Хүйтэн болон өндөр температурт тохиромжтой зуурамтгай чанар. Цутгамал төмөр, хөнгөн цагаан, ган, зэс, гууль гэх мэт тоормосны системд ашигладаг металлыг зэврэлтээс хамгаална. Резинэн чигжээс, хоолойтой тохирно.	TOTAL HBF 4-ийг DOT 4 түвшин шаардлагатай үед синтетик шингэн ашигладаг бүх тээврийн хэрэгслийн тоормос, шүүрч авах системд ашиглахыг зөвлөж байна. TOTAL HBF 4 нь ижил чанартай бусад бүх синтетик шингэнтэй холилдоно. TOTAL HBF 4 нь эрдэс суурьтай шингэн (LHM) болон цахиурт суурилсан шингэнтэй холилдохгүй. Бүтээгдэхүүний өнгө нь өнгөгүй, хув хүртэл янз бүр байж болно.	

7.	Тослох материал	Multis complex SHD	MULTIS COMPLEX SHD нь өндөр ачаалал, температурт ажилладаг үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийг тослох зориулалттай маш сайн гүйцэтгэлтэй синтетик тос юм. Уламжлалт литийн саван эсвэл литийн нийлмэл тос нь өөхний ашиглалтын хугацааг хангалттай хангадаггүй тохиолдолд тусгайлан зөвлөж байна. MULTIS COMPLEX SHD нь хүнд ачаалал, удаан болон дунд хурдтай ажилладаг холхивчийг маш сайн хамгаалдаг. Нойтон нөхцөлд хэрэглэхэд тохиромжтой. Хуванцар эд ангитай харьцаж хэрэглэж болно. MULTIS COMPLEX SHD 00 нь металл гадаргуу хоорондын үрэлтийг багасгаж, бага температурт ашиглах боломжтой. MULTIS COMPLEX SHD 00-ийг 50°C-аас +160°C хүртэл температурт хэрэглэхийг зөвлөж байна.	✓ MULTIS COMPLEX SHD 00 нь янз бүрийн тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэгчдийн шаардлагыг хангасан. Тосолгооны материалын үрэлтийн бага коэффициент нь дулааны энергийг сайн тарааж, холхивчийн үйлчилгээний интервалыг уртасгах боломжийг олгодог. ✓ Ихэнх уламжлалт саван тосолгооны материалтай холилдоно (Техникийн мэргэжилтнүүдтэй зөвлөлдөх шаардлагатай). ✓ Энэ нь усаар угаах, температурын хэлбэлзэл, бохирдолд сайн тэсвэртэй. Дахин тослох интервалыг уртасгана. ✓ MULTIS COMPLEX SHD 00 нь хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд сөрөг нөлөө үзүүлэх хар тугалга болон бусад хүнд металл агуулаагүй.	

8.	Шүршдэг тослох материал	Copal spray	COPAL SPRAY нь үе мөч болон задгай араагаа тослох зориулалттай хатуу тосолгооны материалтай тос юм.	Аэрозольоор хэрэглэх. Карьер, уурхай, гангийн үйлдвэр, нийтийн ажил, цементийн үйлдвэр, далайн хэрэглээнд ашигладаг бүх төрлийн ил араа, кабель, холбоосыг тослох зориулалттай.	

2.3.4. Химийн бодисын тээвэрлэлт

"Майнс Ап” ХХК нь экспортлогч гадаадын компаниудтай гэрээ хийн, худалдан авахаар тохиролцон химийн бодисыг зохих журмын дагуу Монгол-Оросын хилийн Хиагт - Алтанбулаг, Монгол-Хятадын Замын-Үүдийн хилийн боомтоор төмөр замаар контейнер, вагоноор тээвэрлэн оруулж ирэх ба ачааны автомашинаар Улаанбаатар хотод орших Химийн бодисын агуулахад тээвэрлэн ирэхээр төлөвлөсөн байна.

Экспортлогч байгууллагаас “Майнс АП” ХХК нь нэр бүхий 22 төрлийн сав баглаа боодол бүхий 12 төрлийн химийн бодис агуулсан 17 төрлийн бараа бүтээгдэхүүнийг Химийн хортой болон аюултай бодисын тухай хууль, Химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, тээвэрлэх, ашиглах, устгах журам батлах тухай БОАЖС, МУШС, ЭМС-ын хамтарсан 2017 оны 5 дугаар сарын 23-ны өдрийн 54/А/136/А/215 тоот тушаал, түүнд заагдсан аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа, аюул, ослын үед ажиллах төлөвлөгөө, химийн хорт болон аюултай бодис тээвэрлэхэд тавих үндсэн болон нэмэлт шаардлагын дагуу Улаанбаатар хотын Баянгол дүүргийн нутагт байрлах Химийн бодисын агуулахад тээвэрлэн авчирч хадгалах ба гэрээлэгч байгууллагад хуваарийн дагуу нийлүүлнэ. Тээвэрлэлтийг 7 хоногт дунджаар 1-2 удаа тогтсон маршрутын дагуу тээвэрлэнэ.

Химийн бодисууд болон химийн бүтээгдэхүүнүүдийн сав хайрцгийн овор хэмжээ, хаяглалт, холбогдох мэдээллүүд нь олон улсын стандарт, импортлогч болон хэрэглэгч үйлдвэрүүдийн технологийн дагуу хийгдсэн тохиолдолд хэвийн нөхцөлд тээвэрлэх болон шилжүүлэн ачих, хэрэглэхэд харшлах зүйлгүй гэж үздэг.

2.4. Химийн бодисын агуулах, хадгалалтын нөхцөл

2.4.1. Химийн бодисын агуулах, хүчин чадал

"Майнс Ап" ХХК нь “Эрчим Концерн"-ийн түрээсийн байранд химийн бодисын агуулах байгуулан ажиллаж байгаа бөгөөд уг байгууламж нь 90 м² бетонон ханатай, зоорьгүй, газардуулга, аянга зайлуулагчтай, байгалийн гэрэлтүүлэгчтэй, агаар сэлгэх механик системтэй, бохир болон цэвэр ус, дулаан хангамжийн төвийн шугамд холбогдсон, бетонон хашаатай, 24 цагийн харуул хамгаалалт бүхий 1 давхар байгууламж юм.

Зураг 3. Дроны өндрийн зураг

Тус агуулах нь ан цав хотгор гүдгэргүй цементэн шалтай, ус тогтохгүй зэвэрдэггүй будгаар будсан налуу дээвэртэй, агуулахын хана нь химийн бодисоос үүссэн тоос, уур манан тогтохооргүй гөлгөр гадаргуутай, гадна талдаа хаалга болон орчныг тусгасан прожуктор гэрэлтүүлэгтэй, галын хуурай хороор тоноглогдсон, аваарын 2 гарцтай, барилга байгууламж нь мэргэжлийн байгууллагаар хийгдсэн газардуулгын системтэй.

Зураг 4. Агуулахын доторх харагдах байдал

Автомат агааржуулалтын 4 системтэй, анхны тусламжийн хайрцаг, нүд угаах шингэн байрлуулсан “Химийн хорт болон аюултай бодисын шошго, анхааруулах тэмдэг. MNS 5029:2011 "-д заасан анхааруулах тэмдэг, дохио үг, аюулын тэмдэглэгээг агуулахын гадна болон дотор байрлуулсан.

Зураг 5. Агуулахын ерөнхий байдал

Агуулах нь үерийн усны далан суваг шуудуу бөгөөд тос тосолгооны материал, бүтээгдэхүүн алдагдахаас сэргийлэн агуулахын хашааг бүрэн бетондсон, агуулахын байрыг тойруулан 30 см өндөр бетонон хамгаалалт хийсэн байна.

Зураг 6. Агуулахын гадна талбайг бетонон хучилттай болгосон байдал

Зураг 7. Агуулахын гадна талбайг тойруулан бетонон хашлага хийсэн байдал

Химийн бодисын агуулах нь нийт 3200 м2 талбайтай, 2700 м2 гадна задгай талбайтай, 800 м2 ISO танкны талбайтай бөгөөд хүн ам бага суурьшсан хороолол, усан сан бүхий газар, үер, усны аманд байрлаагүй, зэргэлдээх барилга байгууламжаас 500 м зайтай хийгдсэн. Химийн бодисын агуулах нь нийт дотор болон гадна 6700 м2 талбайтай, нэг дор 20000 тн химийн нэгдэл агуулсан бүтээгдэхүүн хадгалах багтаамжтай ба хадгалж буй химийн бодисыг худалдаалах, сэлгэх хүчин чадлаар тооцвол жилд 150000 тн бодис хадгалах хүчин чадалтай. Агуулахад үндсэн ажилтнаар 7 хүн тогтмол ажиллана.

2.4.2. Химийн бодисын агуулахын дүгнэлт

Тус байгууллага нь Химийн бодисын агуулахад “Химийн бодисын агуулахын тухай" Мэргэжлийн хяналтын газрын Улсын байцаагчийн 2018 оны 2 дугаар сарын 27-ны өдрийн 02-04-190/173 тоот дүгнэлтийг гаргуулсан байна /Химийн бодисын агуулахын дүгнэлтийн хуулбарыг хавсаргав/.

Тус дүгнэлтэд: Тус газарт ирүүлсэн Баянгол дүүргийн 20 дугаар хороо ДЦТС-4 хойд талд байрлах “Эрчим концерн"-ийн түрээсийн байранд химийн бодис агуулахын дүгнэлт гаргуулах хүсэлтээр МХЕГ-ын даргын баталсан “Баталгаажуулалтын хяналт шалгалт хийх тухай" 01/51 тоот удирдамжаар 2018 оны 2 сарын 26-ны өдөр менежер Б.Идэр, Н.Энхбаяр нарыг байлцуулан Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч Г.Удвал, Хөдөлмөрийн эрүүл ахуйн хяналтын улсын байцаагч Б.Мөнхбат нар хяналт шалгалт хийжээ.

Хяналт шалгалтаар: "Майнс Ап" ХХК нь гадаад дотоод худалдаа эрхлэх аж ахуйн нэгжийн улсын бүртгэлийн 9011207098 тоот гэрчилгээтэй /регистр 5325153/. Тус компани нь франц, Сингапур улсаас 22 сав баглаа боодол бүхий 17 нэр төрлийн бодис уул уурхайн тоног төхөөрөмжид ашиглагдах антифрийз, шээгний уусмал импортлох MI-2014-043 тоот гэрээтэй, тухайн бодисын хор аюулын лавлах мэдээллийн хуудастай. Химийн бодисын агуулахын байр нь 90 м² бетонон ханатай 1 давхар байр, зоорьгүй, газардуулга, аянга зайлуулагчтай, байгалийн гэрэлтүүлэгтэй, агаар сэлгэх механик системтэй, бохир, цэвэр ус, дулаан төвийн шугаманд холбогдсон, бетонон хашаатай, 24 цагийн харуул хамгаалалттай. Байгаль орчны төлөв байдлын үнэлгээний "Алтан эхлэл" ХХК-аар төслийг хийлгэсэн 2017 оны тайлантай. Агуулахын ажлын байранд Баянмонгол дүүргийн онцгой байдлын газраас онд олгосон Д/103/348 тоот галын аюулгүй байдлын дүгнэлттэй. Агуулахын байранд хийсэн физик хэмжилтээр байгалын гэрэлтүүлэг 220 люкс байна. Ажилтанд ажлын хувцас хамгаалах, хэрэгслийг олгосон байна.

Дээрх байдлыг үндэслэн дүгнэлт болгох нь. “Майнс Ап" ХХК-ийн химийн бодис хадгалах агуулахын байр нь: "Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай” хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.2 дахь хэсгийн заалт, “Хөдөлмөрийн эрүүл ахуй. Химийн хорт болон аюултай бодисын бүтээгдэхүүний агуулах ерөнхий шаардлага" MNS 6458:2014 стандартын шаардлагыг хангаж байна хэмээн дүгнэжээ.

2.5. Хог хаягдал

Хатуу хог хаягдал

Тус байгууллага нь Улаанбаатар хотын Баянгол дүүргийн 20-р хорооны "Эрчим концерн"-ийн Химийн бодисын агуулахад Мэргэжлийн хяналтын газрын Улсын байцаагчийн "Химийн бодисын агуулахын тухай" дүгнэлтийг тус гаргуулсан бөгөөд уг дүгнэлтээр стандартын шаардлага хангасан барилга байгууламж тул шинээр нэмж барилга байгууламж барихгүй, барилгын ажил явагдахгүй тул үйл ажиллагаанаас барилгын хог хаягдал гарахгүй.

Мөн төсөл хэрэгжих түрээсийн байгууламж нь барилгын төвлөрсөн ариутгах татуургын системийн дамжуулах, түгээх зориулалт бүхий инженерийн байгууламжийн угсралтын ажлыг стандартын дагуу хийж гүйцэтгэсэн, Улаанбаатар хотын дэд бүтцийн шугам, төвийн дулааны сүлжээ, цэвэр усны

хангамж болон төвлөрсөн ариутгах татуургын нэгдсэн шугам сүлжээнд холбогдсон тул ахуйн хаягдал гарахгүй болно.

Ахуйн хог хаягдал. Ажилчид, ахуйн хэрэглээнээс гарч байгаа бүх төрлийн хаягдал хамаарна. Нэг хүн өдөрт дунджаар 0.3 кг хог хаягдал гаргадаг гэж тооцоонд тусгав. Үйл ажиллагааны явцад ахуйн хуурай хог хаягдал сард дунджаар 0.063 тн, жилд дунджаар 0.76 тн энгийн хатуу хог хаягдал гарах бөгөөд ахуйн хог хаягдлыг тусгайлан зассан хог хаягдал түр хадгалах цэгт цуглуулан сард 1 удаа Баянгол дүүргийн ТҮК-тэй гэрээ байгуулан зайлуулна.

Химийн бодисын сав баглаа боодлын хаягдал. Тос тосолгооны материалын агуулахад хадгалан худалдаалахаар төлөвлөсөн нэр бүхий 22 төрлийн сав баглаа боодол бүхий 17 төрлийн бараа бүтээгдэхүүнийг химийн бодисын агуулахад тээвэрлэн авчирч хадгалах ба тодорхой хуваарийн дагуу өөрсдийн бүтээгдэхүүн борлуулах цэг болон гэрээлэгч байгууллагуудад худалдаалахаар төлөвлөсөн.

Харин худалдаалахаар төлөвлөсөн нэр бүхий 22 төрлийн сав баглаа боодол бүхий бүтээгдэхүүнээс 1 тн-ын багтаамжтай IBC хуванцар сав, жижиг хуванцар савнууд хаягдал болон гарах бөгөөд дараах хүснэгтэд дэлгэрэнгүй үзүүлэв.

Хүснэгт 4. Химийн бодисын хуванцар сав, боодлын жилд гарах хэмжээ

№	Бодисын Монгол нэр	Химийн бодисын төлөв	Хэмжин нэгж	Савлагааны төрөл, хэмжээ	Жилд импортлох хэмжээ/тн/	Тоо гарах хэмжээ /ш/
1.	Дизель хөдөлгүүрийн хорт бодисыг бууруулагч /Шээгийн усан уусмал/	Total Adblue	тн	IBC хуванцар сав /1 тн/	150	150
2.	Хөргөлтийн шингэн/Хөлдөлтөөс хамгаалах бэлдмэл/	Total Coolelf Auto Supra 37°C	тн	IBC Хуванцар сав /1 тн/	15	15
3.	Хөргөлтийн шингэн/Хөлдөлтөөс хамгаалах бэлдмэл/	Total Coolelf Auto Supra 37°C	литр	Хуванцар сав, 5 литр	5	1000
4.	Хөргөлтийн шингэн/Хөлдөлтөөс хамгаалах бэлдмэл/	Total Coolelf Auto Supra 50°C	тн	IBC Хуванцар сав /1 тн/	15	15
5.	Хөргөлтийн шингэн/Хөлдөлтөөс хамгаалах бэлдмэл/	Total Coolelf Auto Supra 50°C	литр	Хуванцар сав, 5 литр, 4 литр, 1 литр	5	1000

6.	Тосолгооны бэлдмэл	CARTER SH 320	тн	Хуванцар сав /1 тн/	60	60
7.	Тосолгооны бэлдмэл	CARTER SH 320	литр	Төмөр торх /208 литр/	22	106
8.	Тосолгооны бэлдмэл	CARTER SH680	литр	Төмөр торх /208 литр/	20	97
9.	Тосолгооны бэлдмэл	CARTER SH 220	литр	Төмөр торх /208 литр/	40	193
10.	Тосолгооны бэлдмэл	CARTER SH 150	литр	Төмөр торх /208 литр/	10	48
11.	Тосолгооны бэлдмэл	Dacnis SH 32	литр	Төмөр торх /208 литр/	36	173
12.	Тосолгооны бэлдмэл	Dacnis SH 32	литр	Хуванцар сав /20 литр/	1	50
13.	Тосолгооны бэлдмэл	Dacnis SH 68	литр	Хуванцар сав /20 литр/	2	100
14.	Тосолгооны бэлдмэл	Dacnis SH 46	литр	Төмөр торх /208 литр/	2.2	11
15.	Тосолгооны бэлдмэл	Dacnis SH 46	литр	Хуванцар сав /20 литр/	1	50
16.	Гидрийн тос	Hyfransafe HFDU 68	тн	IBC Хуванцар сав /1 тн/	360	360
17.	Гидрийн тос	Dynatrans GEA 680	тн	IBC Хуванцар сав /1 Тн/	36	36
18.	Тослох материал	Bioadhesive Plus	литр	Төмөр торх /18 литр/	12.5	695
19.	тоормосны шингэн	HBF4	литр	Хуванцар сав	0.3	600
20	Тослох материал	Multis complex SHD	литр	Хуванцар сав /20 литр/,/0.4мл/	2.5	125
21.	Бензин цацагчийг цэвэрлэгч	Injection system cleaner gas	литр	Хуванцар сав /0.25 литр/	1	4000
22.	Шүршдэг тослох материал	Copal spray	литр	Хуванцар сав /0.4 литр	1.1	2750
			IBC хуванцар сав /1 тн/			600
			Хуванцар сав /20 литр/			325
	Нийт		Хуванцар сав, 5 литр			2000

			Хуванцар сав /0.5 литр/			600
			Хуванцар сав /0.4 литр			2750
			Хуванцар сав /0.25 литр/			4000
			Төмөр торх /208 литр/			628
			Хуванцар сав /18 литр/			695

Худалдаалахаар төлөвлөсөн нэр бүхий 22 төрлийн химийн бодис-бүтээгдэхүүний сав баглаа боодлоос жилд дунджаар 11598 ш тус тус хаягдал болон гарахаар байна.

Дээрх бүтээгдэхүүнүүд нь “Аюултай хог хаягдлын жагсаалт" батлах тухай Засгийн газрын 2018 оны 5 дугаар сарын 02-ны өдрийн 116 тоот тогтоолын 2-р хавсралтын 13 дахь хэсэгт заасан “Хаягдал тос ба шингэн түлш” хэсэгт хамрагдаж байна.

Мөн "Үүсэх хог хаягдлыг үйлдвэрлэгч болон импортлогч хариуцах зарим бүтээгдэхүүний жагсаалт" батлах тухай БОАЖСайд, Сангийн сайдын 2018 оны 11 дүгээр сарын 13-ны өдрийн А-429/257 тоот тушаалын 1-р хавсралтаар дээрх бүтээгдэхүүнүүд, тэдгээрийн сав баглаа боодлоос үүсэх хог хаягдлыг эргүүлэн цуглуулах, дахин ашиглах, дахин боловсруулах, сэргээн ашиглах, булшлах үйл ажиллагааг хариуцна хэмээн заасан.

Тус компани нь аюултай хог хаягдлыг Хог хаягдлын тухай хууль /шинэчилсэн найруулга/-д заасны дагуу аюултай хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрөл бүхий аж ахуйн нэгж, байгууллагад мөн хуулийн 23 дугаар зүйлд заасан “Аюултай хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр түр хадгалах" 33 дугаар зүйлд заасан “Аюултай хог хаягдал хадгалахад тавигдах нэмэлт шаардлага", 24 дүгээр зүйлд заасан “Аюултай хог хаягдлыг тээвэрлэх" шаардлагын дагуу гэрээний үндсэн дээр аюултай хог хаягдлыг түр хадгалах, цуглуулах, тээвэрлэх, бүртгэх, тайлагнах үйл ажиллагааг явуулж байна.

БҮЛЭГ 2. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ НУТГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Төслийн физик газарзүй ба эдийн засгийн хөгжил

Цаг уур амьсгал: Улаанбаатар хот орчим нь уур амьсгалын хуурайдуу сэрүүвтэр мужийн нэн хүйтэн дэд мужид хамрагдана. Уур амьсгалын үндсэн нөхцөл байдал нь эх газрын эрс тэс уур амьсгалаар тодорхойлогдоно. Агаарын олон жилийн дундаж температур -1.2ОС хамгийн хүйтэн 1 дүгээр сард -39.6оС, хамгийн дулаан нь 7 дугаар сард +34.5ОС, байдаг бөгөөд агаарын температурын агууриг 74.1ОС байдаг. Улаанбаатар хотын бүсэд салхи ихэвчлэн хойд баруун хойноосоо чиглэлтэй, салхины жилийн хурд 2.2 м/сек байдаг. Хур хэмжээ олон дунджаас үзэхэд 258.5 мм бөгөөд 90% нь дулааны улиралд буюу 4-9 дүгээр саруудад ордог. Өвлийн улиралд хур тунадас багатай. Тогтвортой цасан бүрхэвч 11 дүгээр сараас 3 дугаар сарын сүүлч үе хүртэл үргэлжилнэ.

Газрын гадарга: Хэнтийн нурууны баруун урд үзүүрт хамаарагдах Толгойт (1831.5 м) уулын зүүн үзүүрт байрлана. Талбай байрлах хэсэг нь Туул голын цутгал, хөндийн системд хамаарах ба техноген үйл ажиллагааны үр дүнд газрын хэлбэр дүрс бүрэн өөрчлөгдөж хүний үйл ажиллагаатай холбоотой бохирдлын далан, инженерийн барилга байгууламжууд, тэдгээрийн хооронд холбосон зам, явган хүний замуудын нөлөөгөөр тэгш байдалтай болсон байна.

Гадаргын болон гүний ус: Хотын нутаг дэвсгэрийн усан сүлжээг Туул, Сэлбэ, Улиастай, Толгойт голууд тэдгээрийн салбар гол горхиуд бүрдүүлдэг. Туул голын голдирлын өргөн Улаанбаатар хотын орчимд 44-55 м, хуурай жилүүдэд 5-18 м байдаг. Гантай гачиг үед голын усны түвшин 0.9-1.2 м байдаг бол үерлэлтийн үедээ голын усны түвшин 1.2-2.0 м-ээр дээшилдэг. Улаанбаатар хотын нутаг дэвсгэр болон төслийн талбайгаас Туул гол нь 350 м зайд байрлаж байна. Төслийн үйл ажиллагаанд ашиглагдах гүний худгаас жилд 684 м3 ус ашигладаг байна.

Хөрсөн бүрхэвч: Төсөл хэрэгжих талбайн нэгж талбараас хөрсний зүсэлт хийж биологийн болон хүнд металлын бохирдлын дээж авлаа. Хөрсний механик бүрэлдэхүүний хувьд элсэнцэр механик бүрэлдэхүүнтэй. Хөрсний агрохимийн шинж чанарыг харахад урвалын орчин нь хүчтэй шүлтлэг шинжийг үзүүлэх бөгөөд ялзмагийн хангамж нь хангалттай, хялбар уусах давсны агууламж 0.193 dS/m хэмжээтэй байна. Хөрсөн дэх хүнд металлын агууламж нь шинжилгээний дүнгээс үзэхэд хөрсөн дэх кадми илрээгүй харин элсэнцэр механик бүрэлдэхүүнтэй хөрсөн дэх хүлцэх агууламжаас хром, хар тугалга, зэс, никель, цайрын агууламж MNS 5850:2019 стандарт хэмжээнээс давсан үзүүлэлт байхгүй байна.

Ургамлан нөмрөг: Улаанбаатар хотын нутаг дэвсгэрийн ихэнх хэсэг нь ботаник-газарзүйн мужлалаар уулын ойт хээрийн Орхон – Сэлэнгийн дэд муж, хойт хэсэг нь Хэнтийн уулын тайгын мужид хамрагдана. Хотын нутаг дэвсгэрийн ихэнх хэсэгт Өмнөд- Сибирь-Монголын умардын хэв шинжийн уулын тайгархаг ойтой. Төслийн нөлөөнд орших Толгойтын голын хөндийд алаг өвс – улалж - үетэнт (Geranium pretence, Sanguisorba officinalis, Agropyron repens, Carex duriuscula) зэрэг нугархаг ургамалшил зонхилох боловч антропогени нөлөөллийн улмаас ургамал бүрхэвч устан алга болсон байна.

Төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөлөл, бууруулах арга зам

Химийн бодисуудын хадгалалт, тээвэрлэлтийн үед цаг агаарын болзошгүй нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэхийн тулд хадгалж буй агуулах нь доор дурдсан шаардлагуудыг хангасан байх ёстой. Үүнд:

1. Химийн бодисын агуулахын агааржуулалтын системийн ажиллагаа, агааржуулалтын хоолойн бүрэн бүтэн байдал, химийн бодисын савны болон асгарсан бодис тарахаас сэргийлсэн тосгуур, суурины зузаан, идэгдэлт, химийн бодис тавьсан тавиур болон холбоосны механик бүрэн бүтэн байдал, тавиур дээр хадгалж буй бодисын дээд хэмжээг байнгын хяналт тавихаас гадна шатамхай, онцгой хортой бодисын сав баглаа боодлыг өдөрт 1 удаа, бусад бодисыг долоо хоногт 1 удаа шалгаж хяналтыг тогтмол хугацааны давтамжтайгаар хийж, тэмдэглэл хөтөлж байх.

2. Химийн бодисын агуулахын ажлын байр нь галд тэсвэржилтийн зэргийг хангахуйц материал, хийцтэй, болзошгүй ослын үед хөрсөнд болон гадагш бодис алдагдахааргүй шал (цементэн болон плитан), бат бэх хамгаалалт бүхий цонх, хаалгатай байхаар засаж тохижуулах.

3. Химийн бодисын агуулахад хор аюулын лавлах мэдээлэлд тусгасны дагуу хоорондоо нийцэхгүй бодисуудыг хамт хадгалахгүй байх.

4. Бүх химийн бодисыг халааалтын хэрэгсэл, цахилгааны эх үүсвэр, системээс хол, шууд нарны гэрэл тусахааргүй нөхцөлд хадгалах зэрэг болно.

Агаарын чанар

1. Химийн бодисын агуулахын ажиллагсад бодистой ажиллах болон асгарсан бодисыг саармагжуулах, хурааж авах зэрэг ажиллагааны явцад хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгсэлгүй ажиллах зэрэг тохиолдолд бодист түлэгдэх, бодисын уураар амьсгалах, хордох зэрэг эрсдэл үүсэж болзошгүй тул хөдөлмөр хамгаалал аюулгүй ажиллагааг сайтар ханган ажиллах.

2. Химийн хортой болон аюултай бодисын хадгалалтын болон хадгалах хугацааны горимыг нарийн чанд баримтлах, ялангуяа тодорхой хугацааны дараа ууршиж, задрах гэх мэтээр бүтэц найрлага нь өөрчлөгддөг тогтвортой биш бодис болон савлагааны материал нь хязгаарлагдмал ашиглалтын хугацаатай химийн бодисыг агуулахад хадгалахад үйлдвэрлэгчээс зааж өгсөн хугацааг хянаж, хуучин бодисыг эхэлж худалдаалах зарчмыг баримтлах.

3. Химийн бодисыг шатах, гал авалцах эх үүсвэр болон хамт хадгалж болохгүй бодисуудыг тусад нь хадгалах.

4. Химийн бодисын агуулахын хадгалах нөхцөлийг стандартын шаардлагын түвшинд тохижуулах, хор аюулын лавлах мэдээлэлд тусгагдсан зааврын дагуу хадгалах, ялангуяа химийн бодисын агуулахад хор аюулын лавлах мэдээлэлд тусгагдсаны дагуу хоорондоо нийцэхгүй бодисуудыг хамт хадгалахгүй байх.

5. Химийн бодисын агуулахад шатах, гал авалцах эх үүсвэр болон шатамхай, тэсэрч дэлбэрэх эрсдэлтэй бодис, бүтээгдэхүүнийг нэг дотор хадгалахгүй байх зэрэг болно. Агаарын чанар, дуу шуугианы хяналт шинжилгээг тогтмол хийх, ОХШ-ний тэмдэглэл хөтөлж, зөвшөөрөгдөх

хэмжээнээс хэтэрсэн, анхаарах аюултай тохиолдол бүрийг судалж шаардлагатай хариу арга хэмжээг авч ажиллана.

Хөрсөн бүрхэвч

1. Химийн бодисын агуулахын барилга байгууламж нь шалыг химийн үйлчлэлд тэсвэртэй зузаан материалаар хийсэн боловч нэвчилт, алдагдлыг байнга шалгаж, шаардлагатай арга хэмжээг тухай бүр авч байх.

2. Тээвэрлэлт, хадгалалтын үйл ажиллагааг шаардлагын дагуу зөв явуулах, химийн бодисыг хөрсөнд алдахаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг байнга авч хэрэгжүүлэх

3. Химийн бодисын агуулахын ажлын байр нь тухайн бодисын хор аюулын лавлах мэдээлэлд заасан шингээгч материалаар (зориулалтын шингээгч, хуурай элс тогтворжуулагч, үртэс гэх мэт) хангагдсан байна. Химийн бодис асгарах, алдагдах үед ашиглах нэг бүрийн хамгаалах хэрэгсэл, хоосон сав, бортого, бортого онгойлгогч, наалддаг шошго, металл юүлүүр, хүрз, хогийн шүүр, хориглох тэмдэг болон тууз зэрэг багаж хэрэгслээр хангагдсан байх зэрэг болно.

Гадаргын болон газрын доорх ус

1.Химийн бодисын агуулахын барилга байгууламж нь шалыг химийн үйлчлэлд тэсвэртэй зузаан материалаар хийсэн боловч нэвчилт, алдагдлыг байнга шалгаж, шаардлагатай арга хэмжээг тухай бүр авч байх.

2. Зарим төрлийн химийн бодис нь усан орчинд богино хугацааны хурц хоруу чанартай, усны амьд организмд хортой зэрэглэлд хамаарах бодис тул химийн бодисын тээвэрлэлт, хадгалалтыг хор аюулын лавлах мэдээлэлд тусгасны дагуу явуулах, усан орчинд нөлөөлөл үзүүлэхээс урьдчилан сэргийлэх

3. Химийн бодисын агуулахад химийн бодис, бүтээгдэхүүнийг татан авчрах, хүлээн авах үйл ажиллагааг явуулахдаа хөдөлмөр хамгаалал аюулгүй ажиллагааг хангах ажиллах зэрэг болно.

Ургамлан нөмрөг

1.Химийн бодисын аюулгүй ажиллагаа, түүнийг зөрчсөнтэй холбоотой осол аваар нь голдуу техник, технологийн бүрэн бүтэн байдал, аюулгүй ажиллагааны горим алдагдсанаас үүдэлтэй байдаг. Химийн хортой болон аюултай бодисыг тээвэрлэх болон устгах үеийн аюулгүй ажиллагаа зөрчигдсөнөөс болон ургамлан нөмрөг, ургамалжилтад үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл илүү байна. Иймээс химийн бодис тээвэрлэх, хадгалах журамд заагдсаны дагуу алдаж асгахаас сэргийлэх арга хэмжээ авах хэрэгтэй.

Амьтны аймаг

1. Төслийн үйл ажиллагаа, осол аваарын үед техникийн гаралтай бохирдуулагч хөрсөнд нэвчиж, ургамалжилтад нөлөөлөл үзүүлэх, бохирдуулахаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ байнга авч байх шаардлагатай.

БҮЛЭГ 3. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

3.1 Төслөөс агаарын чанарт үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөлөл

Химийн бодисын хадгалалт, тээвэрлэлтээс агаарын чанарт хэдэн хүчин зүйлсээр нөлөөлөл үзүүлж болзошгүй. Эдгээр нь химийн бодисын тээвэрлэлт, хадгалах үед гадаад орчны болон ажлын байрны агаарын чанар, найрлагыг өөрчилж болзошгүй байдлаар тодорхойлогдоно. Үүнд:

1.Химийн бодисын агуулахад химийн бодистой харьцан ажиллах үед санамсаргүй асгах, алдах, агуулахын шал, гадаад орчинд асгарснаас ажлын байрны орчны агаарт нөлөөлөх.

2.Химийн хорт болон аюултай бодис агуулж байгаа сав нь хэт удаан хадгалах, нарны гэрэл тусах, хөлдөх, халах, зэврэх, урвалд орох зэргээс эвдрэх, цоорох, зөөлрөх зэрэг гэмтлээс шалтгаалан асгарч алдагдах, ажлын байрны агаарт тархах.

3.Химийн хортой болон аюултай бодисыг гадна талбайд ил задгай хаяснаас агаарт тэсрэмтгий хольц үүсгэх, гадаад орчинд агаарын урсгалаар дамжин нөлөөлөх.

4.Химийн бодисын тээвэрлэлт, хадгалалтын горим алдагдсанаас ууршимтгай, дэгдэмхий бодисууд агаарт уурших, исэлдэн урвалдах зэргээр агаарын чанар найрлагад нөлөөлөх.

5.Химийн бодистой шатах, гал авалцах эх үүсвэрийг ойр байлгаснаар гал түймэр гарах, тэсэрч дэлбэрснээр хортой хий ялгаран агаарын чанар, хүний эрүүл мэндэд нөлөөлөх

6.Тухайн бодисыг хадгалах үед хор аюулын лавлах мэдээлэлд заасан хадгалах нөхцөлийг хангасан орчныг агуулахад бүрдүүлээгүйгээс агаарын найрлага өөрчлөгдөх, улмаар хүний эрүүл мэндэд нөлөөлөх зэрэг болно.

Төсөлд ашиглаж буй химийн бодисуудын хадгалалт, ашиглалтын явцад орчны агаарын чанарт үзүүлэх нөлөөллийн хэмжээг дараах хүснэгтэд үзүүлэв.

Хүснэгт 5. Агаарын чанарт нөлөөлөх байдлын үнэлгээ

№	Нөлөөллүүд	Нөлөөллийн эрчим, цар хүрээ / Тохиолдох магадлал	Нөлөөллийн үр дагаврын үнэлгээ				
			Маш бага буюу нөлөөгүй	Бага	Дунд	Их	Онц Аюултай
1	Химийн бодисын агуулахад химийн бодистой харьцан ажиллах үед санамсаргүй асгах, алдах, агуулахын шал, гадаад орчинд асгарсанаас ажлын байрны орчны агаарт нөлөөлөх	Зайлшгүй					
		Боломжтой					
		Магадгүй		x			
		Магадлал муутай					
		Ховор					

2	Химийн хорт болон аюултай бодис агуулж байгаа сав нь хэт удаан хадгалах, нарны гэрэл тусах, хөлдөх, халах, зэврэх, урвалд орох зэргээс эвдрэх, цоорох, зөөлрөх зэрэг гэмтлээс шалтгаалан асгарч алдагдах, ажлын байрны агаарт тархах	Зайлшгүй					
		Боломжтой					
		Магадгүй					
		Магадлал муутай					
		Ховор	x				
3	Химийн хортой болон аюултай бодисыг гадна талбайд ил задгай хаяснаас агаарт тэсрэмтгий хольц үүсгэх, гадаад орчинд агаарын урсгалаар дамжин нөлөөлөх	Зайлшгүй					
		Боломжтой					
		Магадгүй	x				
		Магадлал муутай					
		Ховор					
4	Химийн бодисын тээвэрлэлт, хадгалалтын горим алдагдсанаас ууршимтгай, дэгдэмхий бодисууд агаарт уурших, исэлдэн урвалдах зэргээр агаарын чанар найрлагад нөлөөлөх	Зайлшгүй					
		Боломжтой					
		Магадгүй					
		Магадлал муутай					
		Ховор	x				
5	Химийн бодистой шатах, гал авалцах эх үүсвэрийг ойр байлгаснаар гал түймэр гарах,	Зайлшгүй					
		Боломжтой					
		Магадгүй					
		Магадлал муутай					
		Ховор	x				
		Зайлшгүй					
		Боломжтой					

		Магадгүй					
		Магадлал муутай					
		Ховор	x				
			5	1	-	-	-
			83.3	16.6	-	-	-
	ДҮГНЭЛТ	Химийн бодисын хадгалалт, ашиглалтаас агаарын чанарт үзүүлэх нөлөөллийн эрчим, цар хүрээгээр 100 % бага, маш бага буюу нөлөөгүй байгаа бөгөөд тохиолдох магадлалаар авч үзвэл 66.6% нь ховор байна. Гэхдээ химийн бодисын агуулахад химийн бодистой харьцан ажиллах үед санамсаргүй асгах, алдах, агуулахын шал, гадаад орчинд асгарсанаас ажлын байрны орчны агаарт нөлөөлж болзошгүй тул нөлөөллийг бууруулах арилгах арга хэмжээ авч хэрэгжүүлсэн тохиолдолд сөрөг нөлөөлөөс урьдчилан сэргийлэх боломжтой.					

3.2. Төслөөс усны чанарт үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөлөл

"Майнс АП" ХХК-ийн Химийн бодисын агуулах нь зөвхөн хадгалалтын үйл ажиллагаа явуулах тул агуулахын ажлын байрны барилгын хийц, инженерийн байгууламжийн төлөвлөлт, гүйцэтгэлийг сайтар ханган ажиллах шаардлагатай.

Төслийн үйл ажиллагаанаас усны чанар, найрлагад химийн бодисуудын тээвэрлэлт, хадгалалтаас дараах төрлийн нөлөөллүүд үүсэж болзошгүй. Үүнд:

1. Химийн бодисын агуулахын барилгын хийц, инженерийн байгууламжийн төлөвлөлт, гүйцэтгэлийн доголдлоос үүдэн газрын гадаргад химийн бодис алдагдах, улмаар түүний урсцаар тархаж, голдирлын дагуух усыг бохирдуулах.
2. Усан орчинд богино хугацааны хурц хоруу чанартай, усны амьд организмд хортой зэрэглэлд хамаарах бодисын хадгалалт, ашиглалтыг зохих журмын дагуу явуулаагүйгээс усан орчинд нөлөөлөх
3. Тээвэрлэх, хүлээн авах үйл ажиллагааг шаардлагын дагуу зөв явуулаагүйгээс химийн бодисыг түр урсцын голдирлуудад асгах, талбайд татан ирэх явцад бохирдлын эх үүсвэрийг бий болгох зэрэг болно.

Химийн бодисын агуулахад хадгалж буй бодисуудаас усны чанар, найрлагад үзүүлэх нөлөөллийн хэмжээг доорх хүснэгтэд үзүүлэв

Хүснэгт 6. Усны нөөц, чанарт нөлөөлөх байдлын үнэлгээ

№	Нөлөөллүүд	Нөлөөллийн эрчим, цар хүрээ / Тохиолдох магадлал	Нөлөөллийн үр дагаврын үнэлгээ				
			Маш бага буюу нөлөөгүй	Бага	Дунд	Их	Онц Аюултай
1	Химийн бодисын агуулахын барилгын хийц, инженерийн байгууламжийн төлөвлөлт, гүйцэтгэлийн доголдлоос үүдэн газрын гадаргад химийн бодис алдагдах, улмаар түүний урсцаар тархаж, голдрилын дагуух усыг бохирдуулах	Зайлшгүй					
		Боломжтой					
		Магадгүй					
		Магадлал муутай					
		Ховор	х				
2	Усан орчинд богино хугацааны хурц хоруу чанартай, усны амьд организмд хортой зэрэглэлд хамаарах бодисын хадгалалт, ашиглалтыг зохих журмын дагуу явуулаагүйгээс усан орчинд нөлөөлөх	Зайлшгүй					
		Боломжтой					
		Магадгүй					
		Магадлал муутай					
		Ховор	х				
3	Тээвэрлэх, хүлээн авах үйл ажиллагааг шаардлагын дагуу зөв явуулаагүйгээс химийн бодисыг түр урсцын голдрилуудад асгах, талбайд татан ирэх явцад бохирдлын эх үүсвэрийг бий болгох	Зайлшгүй					
		Боломжтой					
		Магадгүй		х			
		Магадлал муутай					
		Ховор					
	НИЙТ		**2**	**1**	**-**	**-**	**-**
	ЭЗЛЭХ ХУВЬ (%)		**66.6**	**33.3**	**-**	**-**	**-**

	ДҮГНЭЛТ	Химийн бодисын хадгалалт, ашиглалтаас усны чанар найрлагад үзүүлэх нөлөөлөл 100 % бага, маш бага буюу нөлөөгүй байгаа бөгөөд тохиолдох магадлалын 66.6% нь ховор тохиолдохоор байна. Тухайн төслийн хувьд анхаарах гол асуудал нь химийн бодисыг тээвэрлэх, хүлээн авах үйл ажиллагааг шаардлагын дагуу зөв явуулаагүйгээс химийн бодисыг түр урсцын голдрилуудад асгах, талбайд татан ирэх явцад бохирдлын эх үүсвэрийг бий болгох нөхцөлтэй байна. Тиймээс химийн бодисын тээвэрлэлт, нийлүүлэлт хийх үедээ татан авчрах, ачиж тээвэрлэх асуудлыг зохих журмын дагуу явуулсан тохиолдолд нөлөөлөл үзүүлэхгүй байх боломжтой байна.

3.3. Төслөөс хөрсөн бүрхэвчид үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөлөл

Төслийн хэмжээнд хэрэглэгдэх химийн бодисуудаас хөрсний чанарт цөөн хэдэн хүчин зүйлсээр нөлөөлж болзошгүй. Химийн бодис нь газрын хөрсөнд стандартад заасан хэмжээнээс ихээр хуримлагдвал хөрсний ус ургамлаар дамжин нутгийн оршин суугчдын амьдрах орчин, хөрсний бичил биетэн, биосферт муугаар нөлөөлөх тул бодис тус бүрийг тээвэрлэх, хадгалах нөхцөлийг хангах шаардлага тавигдана.

Химийн бодисуудын тээвэрлэлт, хадгалалтаас үүсэж болзошгүй нөлөөллүүдийг доор үзүүлэв. Үүнд:

1. Химийн бодисын агуулахын барилгын хийц, инженерийн байгууламжийн төлөвлөлт, гүйцэтгэлийн доголдол, химийн бодисын хадгалалтын горим алдагдсанаар хөрсөнд их хэмжээгээр шингэх, хөрсөн бүрхэвчинд сөрөг нөлөөлөх.
2. Химийн бодис тээвэрлэх, хадгалах үйл ажиллагааг шаардлагын дагуу зөв явуулаагүйгээс химийн бодисыг хөрсөнд алдаж, түүний найрлага бүтцийг өөрчлөх
3. Хөрсөнд их хэмжээний химийн бодис алдагдсанаар ургамалжилт, хөрсний бичил биетэнд дам нөлөөлөл үзүүлэх зэрэг болно.

Хүснэгт 7. Төслийн үйл ажиллагаанаас хөрсөн бүрхэвчинд нөлөөлөх нөлөөлөл

№	**Нөлөөллүүд**	**Нөлөөллийн эрчим, цар хүрээ / Тохиолдох магадлал**	**Нөлөөллийн үр дагаврын үнэлгээ**				
			Маш бага буюу нөлөөгүй	**Бага**	**Дунд**	**Их**	**Онц Аюултай**

1	Химийн бодисын агуулахын барилгын хийц, инженерийн байгууламжийн төлөвлөлт, гүйцэтгэлийн доголдол, химийн бодисын хадгалалтын горим алдагдсанаар хөрсөнд их хэмжээгээр шингэх, хөрсөн бүрхэвчинд сөрөг нөлөөлөх	Зайлшгүй					
		Боломжтой					
		Магадгүй					
		Магадлал муутай					
		Ховор	х				
2	Химийн бодис тээвэрлэх, хадгалах үйл ажиллагааг шаардлагын дагуу зөв явуулаагүйгээс химийн бодисыг хөрсөнд алдаж, түүний найрлага бүтцийг өөрчлөх	Зайлшгүй					
		Боломжтой					
		Магадгүй					
		Магадлал муутай					
		Ховор	х				
3	Хөрсөнд их хэмжээний химийн бодис алдагдсанаар ургамалжилт, хөрсний бичил биетэнд дам нөлөөлөл үзүүлэх	Зайлшгүй					
		Боломжтой					
		Магадгүй					
		Магадлал муутай					
		Ховор	х				
	НИЙТ		**3**	**-**	**-**	**-**	**-**
	ЭЗЛЭХ ХУВЬ (%)		**100**	**-**	**-**	**-**	**-**
	ДҮГНЭЛТ	Химийн бодисын агуулах болон бодисын хадгалалт, тээвэрлэлтээс хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх нөлөөлөл 100% маш бага буюу нөлөөгүй байгаа бөгөөд дохиолдох магадлалаар нь авч үзвэл ховор тохиолдох магадлалд орж байна.					

3.4. Төслөөс ургамалан нөмрөгт үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөлөл

Төсөл хэрэгжих орчны ургамлан нөмрөг химийн бодисын тээвэрлэлт, хадгалалтаас үүдэлтэй нөлөөлөлд автах, доройтох нь бага боловч зарим төрлийн осол аваар, техникийн аюулгүйн ажиллагааны алдаанаас шалтгаалан шууд болон дам сөрөг нөлөөлөлд өртөж болзошгүй байна. Үүнд:

1.Тээвэрлэх болон агуулахад татан авчрах, хадгалалтын горим зөрчигдсөнөөр химийн бодис хөрсөнд нэвчиж, ургамалжилтад нөлөөлөл үзүүлэх, бохирдуулах

2.Осол аваарын үед техникийн гаралтай бохирдуулагч хөрсөнд нэвчиж, ургамалжилтад нөлөөлөл үзүүлэх, бохирдуулах зэрэг болно.

Хүснэгт 8. Ургамалжилтын зүйлийн бүрэлдэхүүн, 2024.12.21

№	Нөлөөллүүд	Нөлөөллийн эрчим, цар хүрээ / Тохиолдох магадлал	Нөлөөллийн үр дагаврын үнэлгээ				
			Маш бага буюу нөлөөгүй	Бага	Дунд	Их	Онц Аюултай
1	Тээвэрлэх болон агуулахад татан авчрах, хадгалалтын горим зөрчигдсөнөөр химийн бодис хөрсөнд нэвчиж, ургамалжилтад нөлөөлөл үзүүлэх, бохирдуулах	Зайлшгүй					
		Боломжтой					
		Магадгүй					
		Магадлал муутай					
		Ховор	х				
2	Осол аваарын үед техникийн гаралтай бохирдуулагч хөрсөнд нэвчиж, ургамалжилтад нөлөөлөл үзүүлэх, бохирдуулах	Зайлшгүй					
		Боломжтой					
		Магадгүй					
		Магадлал муутай					
		Ховор	х				
	НИЙТ		**2**	**-**	**-**	**-**	**-**
	ЭЗЛЭХ ХУВЬ (%)		**100**	**-**	**-**	**-**	**-**
	ДҮГНЭЛТ	Химийн бодисын агуулах болон бодисын хадгалалт, тээвэрлэлт, ашиглалтаас ургамлан бүрхэвчинд үзүүлэх нөлөөлөл 100 % маш бага буюу нөлөөгүй байгаа бөгөөд тохиолдох магадлал нь ховор байна. Химийн бодисуудын тээвэрлэлт, хадгалалтаас үүсэх болзошгүй нөлөөллүүдээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг авч ажилласан тохиолдолд ургамлан нөмрөгт үзүүлэх нөлөөлөл бага юм.					

3.5. Хүний эрүүл мэндэд үзүүлэх гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөлөл, үнэлгээ

Химийн бодисын агуулахад хүний эрүүл мэндэд эрсдэл үүсгэж болзошгүй эх үүсвэр нь нэр бүхий 2 төрлийн бодис, бүтээгдэхүүн бөгөөд аюулгүй ажиллагааг хангаж ажиллаагүй нөхцөлд химийн бодисууд нь эрсдэл үүсгэх шууд эх үүсвэр болно.

Химийн бодисыг тээвэрлэх, хадгалах үйл ажиллагааны явцад эрсдэл үүсэх эсэх нь тухайн химийн бодистой харьцан ажиллаж буй хүнээс шууд хамааралтай байдаг. Өөрөөр хэлбэл агуулахад ажиллаж 7 хүний хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааг ханган ажиллахаас үүсэж болзошгүй эрсдэл нь шууд хамааралтай юм.

Нөгөө талаар эрсдэлийн шинж чанар, цар хүрээнээс хамааран агуулахын ажилчид болон Баянгол сумын оршин суугчид эрсдэлд өртөгч болно. Ялангуяа химийн бодисуудтай харьцан ажиллах 7 ажилтан илүүтэйгээр өртөж болзошгүй юм.

Аливаа химийн бодисын бохирдол эх үүсвэрээс хөрс, ус, агаарт алдагдаж тухайн орчны ургамал, амьтныг хордуулахаас гадна хүнсний бүтээгдэхүүнд шингэж, хуримтлагдаж тухайн бохирдсон хөрс, ус, агаараар амьсгалах, хүрэлцэх, мөн бохирдсон хүнсний бүтээгдэхүүнийг хэрэглэх зэрэг замуудаар хүний эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлдөг. Химийн бодисын бохирдлын

хүний эрүүл мэндэд нөлөөлөх нь бодисын тун хэмжээ, тухайн бодисын шинж чанар, био задралд орох чадвар, хуримтлагдах чадвар зэрэг хүчин зүйлсээс хамаардаг.

Өөрөөр хэлбэл нэр бүхий 2 төрлийн химийн бодис, бүтээгдэхүүний тээвэрлэлт, хадгалалтыг буруу явуулсан тохиолдолд хортой бодисууд тул аюулгүйн дүрмийг сайтар баримталж ажиллахгүй бол ажиллагсдын эрүүл мэндэд аюул учруулж болзошгүй. Иймд химийн бодистой харьцаж ажиллах ажилтнууд нь энэ чиглэлийн мэргэжлийн хүн байх заавал шаардлагатай.

Харин химийн бодисын тээвэрлэлт, хадгалалтын явцад хүний эрүүл мэндэд үзүүлж болзошгүй нөлөөллийг нэгтгэн авч үзье. Үүнд:

1.Химийн бодисын агуулахын барилгын хийц, инженерийн байгууламжийн төлөвлөлт, гүйцэтгэлийн доголдлоос үүдэн аюул, осол гарах.

2.Мэргэжилтэн, ажилтны чадваргүй байдал, хариуцлагагүй үйлдэл, хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааг хангаж ажиллаагүйгээс ажлын байранд химийн бодис алдагдах, хүний эрүүл мэндэд нөлөөлөх.

3.Үйлдвэрлэгчээс гаргасан хор аюулын лавлах мэдээллийг үндэслэн химийн бодис, бүтээгдэхүүн эсвэл химийн бодис хадгалах үйл ажиллагааг нэг бүрээр боловсруулж мөрдөөгүйгээс аюулгүй байдал алдагдах, хүний эрүүл мэндэд нөлөөлөх.

4.Химийн бодисыг хамт хадгалж болохгүй бодис болон зориулалтын бус орчин, агуулахад хадгалснаас хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөлөл үзүүлэх.

5.Химийн бодисыг хадгалах үйл ажиллагаа нь хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны нөхцөл, шаардлагыг бүрэн хангасан зориулалтын байр, талбай, ослын үед ажиллах арга хэмжээний төлөвлөгөөгүй ажилласнаас хүний эрүүл мэнд, эд хөрөнгө, байгаль орчинд хохирол үүсэх.

6.Химийн бодистой харьцаж ажиллах ажиллагсад нь зохих шатны сургалтад хамрагдаагүй, зохих мэдлэг дадлыг эзэмшээгүйгээс химийн бодистой харьцаж ажиллах хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааг зөрчих, хордох.

7.Химийн бодисын агуулахад хор аюулын лавлах мэдээлэлд заасан болзошгүй аюул, ослын үед ашиглах багаж хэрэгсэл, материалыг ажлын байранд байршуулж, ажиллагсдад ажиллах дадлыг эзэмшүүлээгүйгээс хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд хохирол учрах.

8.Бодис нь хэвийн нөхцөлд тогтвортой боловч өндөр температурт шатах, хүчтэй хүчлүүдтэй урвалд орвол аюултай бодис тул харьцах үедээ хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааг хангаж ажиллаагүйгээс асгарч алдагдах, хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд сөрөг нөлөөл үзүүлэх зэрэг болно.

БҮЛЭГ 4. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТУХАЙН ЖИЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ

“Майнс Ап” ХХК нь Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 10 Дугаар сарын 29-ны өдрийн А/618 тоот тушаалаар шинэчлэн батлсан “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах,хянан батлах, тайлагнах журам”-ын дагуу химийн бодисын агуулах, тос тосолгооны материал импортлох, хадгалах худалдаалах төслийн 2026 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсрууллаа.

Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө гэж Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн 9.8-д заасан төлөвлөгөөг ойлгоно. Ерөнхий үнэлгээ хийсэн байгууллагын хянаж батлсан тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө нь төслийн үйл ажиллагааг эхлүүлэх, үргэлжлүүлэхийг зөвшөөрсөн байгаль орчны үндсэн баримт бичиг болно.

“Майнс Ап” ХХК -ийн Химийн бодисын агуулах, тос тосолгооны материал импортлох, хадгалах, худалдаалах төслийн 2026 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний байгаль хамгаалах төлөвлөгөөнд сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах арга хэмжээг тодорхойлон, шаардагдах хөрөнгө зардлыг тооцож, хариуцах этгээд, хэрэгжүүлэх хугацаа, баримтлах хууль, журам, аргачлал, стандартыг тодорхойлж тусгалаа.

БҮЛЭГ 5. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөнд галын хор, гал унтраах хэрэгслээр хангах, усан хангамжаа хангаж буй усанд хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн дагуу шинжилгээ хийлгэх, технологийн хэрэгцээнд ашигласан усыг цэвэршүүлэн саармагжуулах, агуулахын орчны зам талбайг хатуу хучилттай болгох зэрэг ажлын төлөвлөлөө.

Хүснэгт 9. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах багасгах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, мян.төг (1 жилийн)	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах хууль, журам, стандарт
1	Химийн бодисын агуулахад химийн бодистой харьцан ажиллах үед санамсаргүй асгах, алдах, агуулахын шал, гадаад орчинд асгарснаас ажлын байрны орчны агаарт нөлөөлөх	Химийн бодисын агуулахын ажиллагсад бодистой ажиллах болон асгарсан бодисыг саармагжуулах, хурааж авах зэрэг ажиллагааны явцад хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгсэлгүй ажиллах зэрэг тохиолдолд бодист түлэгдэх, бодисын уураар амьсгалах, хордох зэрэг эрсдэл үүсэж болзошгүй тул хөдөлмөр хамгаалал аюулгүй ажиллагааны их бүрэн хамгаалах хэрэгслээр хангах	Агуулах болон үйлдвэрийн барилга	2000.0	10 сард	Химийн бодис тус бүрийн хор аюулын лавлах мэдээлэл /MSDS/-ийг ашиглах
2	Хөрсөнд их хэмжээний химийн бодис алдагдсанаар ургамалжилт, хөрсний бичил биетэнд дам нөлөөлөл үзүүлэх	Химийн бодисын агуулахын ажлын байр нь тухайн бодисын хор аюулын лавлах мэдээлэлд заасан шингээгч материалаар (зориулалтын шингээгч, хуурай элс, тогтворжуулагч, үртэс гэх мэт) хангагдсан байна. Химийн бодис асгарах, алдагдах үед ашиглах нэг бүрийн хамгаалах хэрэгсэл, хоосон сав, бортого, бортого онгойлгогч, наалддаг шошго, металл юүлүүр, хүрз, хогийн шүүр, хориглох тэмдэг болон тууз зэрэг багаж хэрэгслээр хангагдсан байх	Агуулах	500.0	10 сард	Хөрсний дээж авах ерөнхий шаардлага MNS 6458:2014, Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй. Химийн хорт болон аюултай бодис, бүтээгдэхүүний агуулах. Ерөнхий шаардлага Агуулахын барилга.

№	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах багасгах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, мян.төг (1 жилийн)	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах хууль, журам, стандарт
						БНбД 31-19-10, 2010
3	Химийн бодисын агуулахын барилгын хийц, инженерийн байгууламжийн төлөвлөлт, гүйцэтгэлийн доголдлоос үүдэн газрын гадаргад химийн бодис алдагдах, улмаар түүний урсцаар тархаж, голдирлын дагуух усыг бохирдуулах	Химийн бодисын агуулахын барилга байгууламж нь шалыг химийн үйлчлэлд тэсвэртэй зузаан материалаар хийсэн боловч нэвчилт, алдагдлыг байнга шалгаж, шаардлагатай арга хэмжээг тухай бүр авч байх	Агуулахад болон үйлдвэр	Урьдчилан тооцох боломжгүй	10 сард	Химийн бодис тус бүрийн хор аюулын лавлах мэдээлэл /MSDS/-ийг ашиглах
5	Үйлдвэрлэгчээс гаргасан хор аюулын лавлах мэдээллийг үндэслэн химийн бодис, бүтээгдэхүүн эсвэл химийн бодис хадгалах үйл ажиллагааг нэг бүрээр боловсруулж мөрдөөгүйгээс аюулгүй байдал алдагдах, хүний эрүүл мэндэд нөлөөлөх	Аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааг өөрийн байгууллагын даргаар батлуулан ажлын байр болон агуулахад химийн бодистой харьцаж ажилладаг ажилтан өдөр тутмын ажиллагаанд ашиглаж байх боломжтой харагдахуйц газарт байрлуулах бөгөөд аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаанд химийн бодисын хор аюул, үүсэж болох эрсдэл /хүний эрүүл мэнд, байгаль орчин/, химийн бодистой харьцах, хадгалах зааварчилгаа, асгарч алдагдсан болон галын аюулын үед авах арга хэмжээ, анхны тусламж, хувийн хамгаалах хэрэгсэл, хэрэглэх заавар, хаягдлыг устгах зааварчилгааг зэргийг багтаасан байна.	Агуулах болон үйлдвэрийн барилга дотор	200.0	10 сард	MNS 6458:2014, Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй. Химийн хорт болон аюултай бодис, бүтээгдэхүүний агуулах.

№	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах багасгах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, мян.төг (1 жилийн)	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах хууль, журам, стандарт
6	Химийн бодистой харьцаж ажиллах ажиллагсад нь зохих шатны сургалтад хамрагдаагүй, зохих мэдлэг дадлыг эзэмшээгүйгээс химийн бодистой харьцаж ажиллах хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааг зөрчих, хордох	Химийн бодистой харьцаж ажилладаг ажиллагсдыг үүсэж болох эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, түүнийг хянах, эрсдэл үүссэн тохиолдолд хариу арга хэмжээ авах мэдлэг, дадлыг эзэмшүүлэх сургалтад заавал хамруулсан байх Хэрэв алдагдсан тохиолдолд дүүргийн Онцгой байдлын газарт хандаж саармагжуулах арга хэмжээг авах шаардлагатай.	Агуулах болон үйлдвэрийн ажилчид,	500.0	10 сард	MNS 6458:2014, Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй. Химийн хорт болон аюултай бодис, бүтээгдэхүүний агуулах.
7	Химийн бодисын агуулахад хор аюулын лавлах мэдээлэлд заасан болзошгүй аюул, ослын үед ашиглах багаж хэрэгсэл, материалыг ажлын байранд байршуулж, ажиллагсдад ашиглах дадлыг эзэмшүүлээгүйгээс хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд хохирол учрах	Химийн бодисын агуулахын болзошгүй аюул, ослын үед ашиглах, хор аюулын лавлах мэдээлэлд заасны дагуу бүрэн ажиллагаатай гал унтраах багаж, хэрэгсэл, хор саармагжуулах бодис,уусмал, химийн бодис асгарч алдагдсан үед ашиглах багаж, хэрэгсэл, шингээгч материал, хувийн хамгаалах хэрэгсэл (арьс, нүд, амьсгал хамгаалах), амьсгал хамгаалах баг,шаардлагатай тохиолдолд нүд угаах болон ослын шүршүүр зэргийг ажлын байранд байршуулж, ажиллагсдад ажиллах дадлыг эзэмшүүлэх	Агуулах болон үйлдвэрт	500.0	10 сард	Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль
	Нийт			**3700.0**		

БҮЛЭГ 6. ТЭРБУМ МОД ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН ХҮРЭЭНД

Тэрбум мод үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд 1000 ш мод Хайлаас, улиас мод тарихаар төлөвлөлөө.

Хүснэгт 10. Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө

Материалын нэр		Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгж үнэ, төг	1жилийн Нийт үнэ, мян.төг	Тайлбар
1	Хайлаас, улиас мод	ш	1000	10.0	1000.0	Дүүргийн байгаль орчны мэргэжилтэн санал болгосон газарт тарина.
Нийт					1000.0	

БҮЛЭГ 7. ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТ НОГООН БАЙГУУЛАМЖИЙН АРГА ХЭМЖЭЭ

Нийт тохижуулах талбайн хэмжээ ~2300м2 талбайг хамарна.

Гадна тохижуулах талбай

Нийт тохижуулах талбайн хэмжээ
~2300м2

Хийгдэх ажлын дараалал

- Үндэс болон хөвөнгөөр ургасан улиасыг сугалах
- Модны мөчрийг тайрж хэлбэржүүлэх
- Сугалсан болон тайрсан мод бутыг ачиж устгалд оруулах
- Эскаватор ашиглан хөрсийг 30 см ухаж тэгшилнэ
- Шинээр хар шороон хөрс болон элс авчирж зүлэгжүүлэх талбайн бэлтгэл ажлыг хангана
- Шинэ хөрс дэвсэж бордох- (Дотороосоо хүн хүч бэлдэх)

- Зүлэг тарилтын өмнөх усалгаа (Дотороосоо хүн хүч бэлдэх)
- Зүлэгний үр цацах (Дотороосоо хүн хүч бэлдэх)
- Шилмүүст мод, бут суулгах (Дотороосоо хүн хүч бэлдэх)
- Өдөр тутмын усалгаа
- Зэрлэг өвс шарилж устгал (Дотороосоо хүн хүч бэлдэх)
- Гадна тохижилтыг сайжруулах (Дотороосоо хүн хүч бэлдэх)
- Зүлэгний үр цацсаны дараах ус чийг болон шувуунаас хамгаалах элсэн давхарга дэвсэлт

Хүснэгт 11. Ногоон байгууламж төлөвлөлтийн зардал

	Нэгж	Хэмжээ	Нэгж үнэ	Нийт үнэ
Хар хөрс	м2	2300	500’000	500’000
Элс	м2	2300	100’000	100’000
Бордоо	кг	30	40’000	120’000
Зүлэгний үр	кг	4	35000	140’000
тармуур хүрз шигшүүр модны хайч)	ш	20	30000	1140’000
Нийт				2000’000

БҮЛЭГ 8. ТҮҮХ СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төслийн талбайд дахиж шинээр барилга байгууламж баригдахгүй тул түүх соёлын арга хэмжээг төлөвлөөгүй болно.

БҮЛЭГ 9. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

“Майнс Ап” ХХК-ийн Химийн бодисын агуулах, тос тосолгооны материал импортлох, хадгалах, худалдаалах төслийн үйл ажиллагааны явцад ажилчдын аюулгүй байх орчин нөхцөлийг ханган хөдөлмөр хамгаалал, осол аюулгүйн талаарх арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх шаардлагатай.

Хүснэгт 12. Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө

№	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах багасгах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах хууль, журам, стандарт
1	Гэнэтийн осол эрсдэлээс сэргийлэх	Гал түймрийн үед хэрхэн ажиллах талаар ажилчдын дунд сургалт явуулах	Агуулах болон үйлдвэр	250.0	10 сард	
2	Аюулгүй ажиллагааны тэмдэглэгээ	Ажлын байранд гал гаргахыг хатуу хориглосон анхааруулга тэмдгийг үзэгдэхүйц газар байрлуулах	Агуулах, үйлдвэрт	250.0	10 сард	MNS 6458 : 2014 Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй. Химийн хорт болон аюултай бодис, бүтээгдэхүүний агуулах. Ерөнхий шаардлага С хавсралт
3	Болзошгүй осол аваар гарах, аюулгүй ажиллагааны дүрэм зөрчсөнөөс аюул осолд өртөх;	Нэг бүрийг хөдөлмөр хамгааллын хэрэгслээр (ажлын хувцас, өвөл, зуны гутал, хамгаалалтай нүдний шил, бээлий, чих бөглөгч г.м) хангах	Ажилчид	-	9-11 сард	MNS 4968:2000 Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа. эрүүл ахуй. Ерөнхий шаардлага

№	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах багасгах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах хууль, журам, стандарт
4	Гэнэтийн осол эрсдэлээс сэргийлэх	Ажилчдад ослын үед цаг алдалгүй анхны тусламж үзүүлэх зорилготой анхны тусламж үзүүлэх эмийн сан байрлуулсан байна.	Агуулах, үйлдвэрт	500.0	10 сард	MNS4990:2015 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл мэнд. Хөдөлмөрийн эрүүл ахуй, Ажлын байрны орчин. Эрүүл ахуйн шаардлага
5	Гэнэтийн осол эрсдэлээс сэргийлэх	Ослын үед ажиллах ИТА-ын үйл ажиллагааны төлөвлөгөө хийж нийтэд танилцуулах	Компанийн удирдлага	-	10 сард	
6	Гэнэтийн осол эрсдэлээс сэргийлэх	Ажилчдыг ослын үед өөртөө болон бусдад үзүүлэх эмнэлгийн анхан шатны тусламжийн арга барилд сургах арга хэмжээ	Ажилчид	-	10 сард	
7	Гэнэтийн осол эрсдэлээс сэргийлэх	Ажилчдад хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны талаар мэдлэг олгох сургалтад тогтмол хамруулж байх, биелэлтэд хяналт тавих	Компанийн удирдлага	-	10 сард	
8	Гэнэтийн осол эрсдэлээс сэргийлэх	ХХАА -ы дүрэм заавар дотоод журмыг боловсруулах, танилцуулах, сургалт зохион байгуулах	Компанийн удирдлага	-	10 сард	MNS 4968:2000 Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа. эрүүл ахуй. Ерөнхий шаардлага
9	Осол аюулгүй ажиллагаа	Харуул хамгаалалтыг сайжруулж бодис алдагдахаас урьдчилан сэргийлэх	Компанийн удирдлага	-	10 сард	
10	Осол аюулгүй ажиллагаа	Бодисын хэрэглээний журнал хөтөлж тогтмол тооллого зохион байгуулж байх	Ажилчид	-	10 сард	
	Нийт			1000.0		

БҮЛЭГ 10. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Майнс Ад ХХК нь Хог хаягдлын тухай /шинэчилсэн найруулга/ хуульд заасан хог хаягдлын талаар аж ахуйн нэгж, байгууллагын эрх, үүргийг биелүүлэн ажиллах шаардлагатай.

Хүснэгт 13. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

№	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1	Төсөл хэрэгжүүлэгчийн бүтээгдэхүүн борлуулах цэг болон гэрээлэгч байгууллагуудад, хэрэглэгчдэд борлуулсан бүтээгдэхүүн, тэдгээрийн сав баглаа боодлыг эргүүлэн татан авах	Хэрэглэгчид худалдаалах нэр бүхий 14 төрлийн бүтээгдэхүүнээс жилд дунджаар 1 тн-ын багтаамжтай IBC хуванцар сав 920 ш, 400 гр багтаамжтай жижиг хуванцар сав 60000 ш тус тус хаягдал болон гарах ба тэдгээрийн хаягдал савыг эргүүлэн татан авч агуулахад түр хадгалах. Ялангуяа гэрээлэгч байгууллагад нийлүүлэхдээ худалдаалсан бүтээгдэхүүний савыг эргүүлэн татан авах талаар гэрээ байгуулан ажиллах.	2000.0	10 сард	Хог хаягдлын тухай хууль
2	Бүтээгдэхүүнээс гарсан 1 тн-ын багтаамжтай IBC хуванцар сав, 400 гр багтаамжтай жижиг хуванцар сав буюу аюултай хог хаягдлыг тээвэрлэх	Аюултай хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх үйл ажиллагааг БОАЖЯ-аас эрх авсан тусгай зөвшөөрөл бүхий Мэргэжлийн байгууллагатай гэрээ байгуулан хуваарийн дагуу тээвэрлэн татаж авах	1500.0	10 сард	
3	Аюултай хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр түр хадгалах	Аюултай хог хаягдлыг үүсгэгч буюу төсөл хэрэгжүүлэгч нь Хог хаягдлын тухай хуулийн 23 дугаар зүйлд заасан шаардлагыг биелүүлэн ажиллах	1000.0	10 сард	

№	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
4	Бүтээгдэхүүний сав баглаа боодлын хаягдлыг цуглуулах, хадгалах, дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагаа эрхлэгч байгууллагад нийлүүлэх	Аюултай хог хаягдлыг цуглуулах, хадгалах,дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагааг БОУАӨЯ-аас эрх авсан тусгай зөвшөөрөл бүхий Мэргэжлийн байгууллагатай гэрээ байгуулан ажиллах	2500.0	10 сард	
	Нийт		7000.0		

БҮЛЭГ 11. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Тухайн төслийг хэрэгжүүлснээс үүдэн байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг тухай бүр илрүүлэх, бууруулах, арилгах зорилгоор байгаль орчны төлөв байдал, шинээр үүсэн бий болсон нөхцөл байдалд ажиглалт, хяналт явуулах үйл ажиллагааны удирдамжийг **“Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр”** гэнэ. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тухайн төслөөс байгаль орчны бүрэлдэхүүн хэсэг /ус, хөрс, ургамал гэх мэт/ тус бүрд гарах бохирдол, аливаа өөрчлөлтийг хянах шинжилгээний арга аргачлал, хяналт шинжилгээ хийх хугацаа, сорьц авах болох хэмжилт хийх цэгийн байршил, баримтлах стандартууд зэргийг тодорхойлно.

Байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр нь төслийг хэрэгжүүлэх явцад үүссэн сөрөг нөлөөлөл, түүнийг бууруулах үйл ажиллагаа ямар үр дүнтэй байгааг илтгэх, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний үндэслэлийг боловсруулах, байгаль хамгаалах төлөвлөгөөг улам боловсронгуй болгох, байгаль орчноо хамгаалах, орон нутгийн захиргаа, хяналтын болон нутгийн оршин суугчдад бодитой мэдээлэл өгөхөд чухал ач холбогдолтой. ОХШХ нь БОХТ-тэйгээ нягт уялдсан бөгөөд байгаль орчныг хамгаалахаар авч хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээний үр дүнг илэрхийлж, уг авч хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээ үр ашигтай байгаа эсэхэд үнэлэлт дүгнэлт өгөх, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээнүүдэд юуг анхаарах шаардлагатайг зааж өгнө. Байгаль орчныг хамгаалах тухай, Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай Монгол Улсын хуулиудын дагуу батлагдсан арга, аргачлалаар, итгэмжлэгдсэн тоног төхөөрөмжөөр байгаль орчны хяналт шинжилгээний ажлыг явуулах шаардлагатай.

Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт нөлөөлөлд өртөх болон өртөж болзошгүй байгаль орчны бүрдэл хэсгүүд, тэдгээрийн төлөв байдлыг тодорхойлох үзүүлэлтүүд, тэдгээрт хэмжилт, дээжлэлт хийх шинжилгээний аргууд, хяналтын цэгийн байршил, хяналт хийх хугацаа ба давтамж зэргийг ажлын хэмжээг хэмжих нэгж, нэгжийн үнэ, нийт зардал, баримтлах стандарт, аргазүй, аргачлалын хамт тусгаж боловсруулан оруулна. Химийн бодисын агуулахын талбайн байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийн цар хүрээ, эрчмийг харгалзан үзэж, төслийн талбай болон түүний орчны бүсийн талбайг хамран байгаль орчны хяналт шинжилгээг жил бүр тогтмол хийж байх хэрэгтэй.

Хүснэгт 14. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

Бүрэлдэхүүн	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Байршил	Хугацаа ба давтамж	Нэгжийн өртөг, мян.төг	Нийт зардал төг/жил	Баримтлах стандарт ба арга аргачлал
Агаарын чанар	Хүхрийн исэл SO2 Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл CO Азотын исэл NOx Тоос (SPM)	Ажлын байрны гадна дотор	10 сард	800.0	800.0 мян.төг	MNS 4585:2025 Агаарын чанар.Техникийн ерөнхий шаардлага
Хөрсөн бүрхэвч	pH, ялзмагийн агууламж, ялзмагт давхаргын зузаан, механик бүтэц, нийт азот, нийт фосфор, хүнд металууд, 1 см3 дэхь бактери, эмгэг төрүүлэгч бичил биетэн байгаа эсэх	Агуулахын хашаан доторх хог хаягдлын цэг, хэрэв бохирдол үүссэн бол түүний орчимд	10 сард	700.0		MNS 3298:1991 Хөрс. Хөрсний дээж авах ерөнхий шаардлага 5850-2019 стандарт

Агуулах	Төслийн үе шатанд хэрэглэгдэж буй бодисын хадгалалт, тээвэрлэлтийн үеийн бүрэн бүтэн байдал, шүүрэл асгаралтын байдал, хадгалах орчны горим, параметрүүдэд үзлэг шалгалт хийх	Химийн бодисын агуулах	9-12 сард	500.0		MNS 6458:2014, Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй. Химийн хорт болон аюултай бодис, бүтээгдэхүүний агуулах. Ерөнхий шаардлага. Барилга, байгууламжийн зураг төсөл зохиох галын аюулгүйн норм. БНбД 21-02 -02 Агуулахын барилга. БНбД 31-19-10, 2010
	Нийт				**2000.0**	

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН 2026 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ НЭГДСЭН ТӨСӨВ, ДҮГНЭЛТ

“Майнс Ап” ХХК-ийн Химийн бодисын агуулах, тос тосолгооны материал импортлох, хадгалах, худалдаалах төслийн байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний явцад тогтоогдсон төслийн гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ, түүнээс урьдчилан сэргийлэх, үр дагаврыг арилгах арга хэмжээ, тэдгээрийг хэрэгжүүлэх хугацаа, зарцуулах төсөв, баримтлах эрх зүйн баримт бичиг зэргийг тодорхойлон нэгтгэж тусгав.

Химийн бодисын агуулах, тос тосолгооны материал импортлох, хадгалах, худалдаалах төслийн 2026 оны БОМТ-г Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 10 дугаар сарын 29-ны өдрийн А/618 дугаар тоот тушаалаар батлсан аргачлалыг баримтлан боловсруулсан болно. БОМТ-нд 1 жилд **16 700 000** төгрөг зарцуулахаар төлөвлөсөн.

Хүснэгт 15. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нэгдсэн хүснэгт

№	Зардлын утга	Нийт зардал, төг
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний ажлын зардал	3 700 000
2	Тэрбум мод хөтөлбөр	1 000 000
3	Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	-
4	Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	1 000 000
5	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	7 000 000
7	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	2 000 000
8	Орчны тохижилт ногоон байгууламж	2000 000
	2026 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нийт зардлын дүн	**16 700 000**

2026 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд нийт **16 700 000** төгрөг зарцуулахаар төлөвлөөд байна. БГД-ийн байгаль орчны нөхөн сэргээлтийн барьцаа 8 350 000 төгрөгийг 100200355301 дансанд байршуулаа.

ГОЛОМТ БАНК
Сайн сайхны санлууууууз

Цахим гүйлгээний баримт

Хүсэлтийн лавлах дугаар: **434603997** Татсан огноо: **2026-08-18 11:37**

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
3000000052 MN610015003000000052	**MN850090100200555301** MN850090100200555301	**8,350,000.00 MNT**	**Амжилттай**
Шилжүүлэгчийн нэр **МАЙНС АП ХХК**	Хүлээн авагчийн нэр **БГД.НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ**	Гүйлгээний утга **Майнс Ап ХХК. РД: 5325153.Нөхөн сэргээлтийн барьцаа төлбөр**	
	Хүлээн авагчийн банк **Төрийн сан**	Гүйлгээний огноо **2026-08-18**	

Гүйлгээг шивсэн хэрэглэгч	Гүйлгээг хянасан хэрэглэгч	Гүйлгээг батлсан хэрэглэгч
Д. ЯНЖИНЦЭВЭЛ	**Б. НАРАНТУЯА**	**Б. НАРАНТУЯА**

ГОЛОМТ БАНК 01 ХУУЛБАР ҮНЭН

Бүх эрх хуулиар хамгаалагдсан ©. Голомтбанк ХК.